

interkom

ČS FANDOM

informační
servis
fandomu
7/2006

Jak přežít FESTIVAL FANTAZIE 30. 6. – 9. 7. 2006

Den první 30. 6.

Od rána leje. Po loňských zkušenostech s dopravou jsem se rozhodla jet vaškobusem v 18.00 z Černého mostu. Pár minut před příjezdem autobusu přestalo pršet a mně svítila naděje, že letošní con celý nepoprší. Leč dělala jsem si předčasné naděje. Do Chotěboře jsme přijeli v 19.45 a první zpráva byla, že recepce ještě nefunguje, až kolem deváté. Tak jsem šla na Harryho Pottera, kterého jsem poprvé slyšela v originále. V půl desáté jsem se odvážila nakouknout k recepci a ten pohled mě vyděsil. Fronta dlouhá jak anakonda a vzduch na padnutí. Naštěstí jsem patřila do té kratší části a za čtvrt hodiny jsem měla materiály v kapse. Zamířila jsem tedy do kina, kde proběhlo zahájení, následované koncertem Říčanského komorního orchestru – no, byli o kousek lepší než loni, jen sem tam zaznívaly falešné tóny, zvláště dechové. Ještě že nemám hudební sluch. Zazněly skladby ze Star Wars, Pána prstenů, Větřelce, Star Treku a Hvězdné brány. Letos měli novinku – smíšený sbor, který doprovázel melodie z Pána prstenů a Star Wars. O půl dvanácté jsem zamířila na Vysočinu. Dostala nové koberce, světla na fotobuňku a celý hotel byl vymalovaný. Na pokoji holky už spaly, tak jsem se potichu svlékla a zalehla. Moc jsem ale nespala, protože celou noc mi dělaly společnost dešťové kapky dopadající na parapet.

Den druhý 1. 7.

Úspěch. Ráno neprší, ale je vlezlá mlha. Rozhodla jsem se zajít do koupelny provést očistu těla a porozhlédnout se, jaké inovace prodělala. Byly tam závěsy okolo vany a na stropě...

velký plesnivý flek s olupující se omítkou. No nic. Rozhodla jsem se to přehlížet. Po snídani jsem vyrazila za kulturou. Začala jsem s Farscape, Děťmi Duny a dvěma díly Futuramy. Ta byla kreslená stylem Simpsonových a mohla jsem se umlácit smíchy. K obědu jsem měla bagetu a výborné třešně z aleje. Pak jsem se různě potulovala, potkala jsem prezidenta a pro jistotu jsem si ho vyfotila. Kolem třetí hodiny jsem byla opět na Farscape. Po večeři následovala přednáška Češi v KFOR. Moc hezké, dejte se do armády... Od deseti jsem se šla poučit, jak se rodí Leviathan – to bylo až nakonec, promítaly se humorné scény, co všechno ve Farscape nenajdete. Jsem utahaná a tak v jedenáct jdu spát.

Den třetí – 2. 7.

Na snídani jsou míchaná vajíčka. Den začínám Babylonem 5. Jako nejzábavnější hodnotím přednášku o fyzice v Babylonu 5. Shodli jsme se, že některé věci jsou dobře vymyšlené, ale většina je pitomost. Dotyčný přednášející měl místo ukazovatka vařečku a celou dobu výroky typu: V singularitě černé díry se dějí strašně divné věci – možu tam být trekisti nebo porno na arašídovém másle. Abych měla nějakou změnu, tak k obědu si dávám výborné opečené sele. Venku je vedro. V pauze mezi přednáškami na chodbě vidím kluka s notebookem, na kterém si pouští Toma a Jerryho. Zbaběle opouštím Babylon 5 a usazuji se tam. Postupně se kolem nás rozrůstá hlouček fanoušků. Jo jo, sice nejsme mladí tělem, ale duchem určitě! Po hodině a půl koukání jdu na Akta X a další Babylon 5. K večeři jsou zákeřné špagety.

Pokračování na straně 6

OBSAH

Jak přežít FESTIVAL FANTAZIE	1	Armagedony	14
Čtenářův průvodce po Interkomu	2	Edita Dufková: Za okraj světa	15
Hvězdný bulvár	3	Fanouškovský humor	17
Civilizační šok	8	Časem s vědou	17
Část první: V supermarketu.	8	Z deníku BB – Halmochron	
Část druhá: Je líbo mrchožrouta?	9	po sedmnácté	18
Z pohledu dinosaura	10	DOGMA	18
Pár nesoustavných poznámek	11	Světelné roky – SR 500	19
Svatý Leibowitz	12	Můj život s abc – ábičkem	20
Vlastislav Toman = 77	13	Vidoucí po čtvrté	20



gilar
inside

civilizační šok

Čtenářův průvodce po Interkomu

K obsahu

Máme tu prázdniny (polovinu skoro za sebou), vedra a já jsem v pokušení říci vám, jaká pozoruhodná okurka se nám urodila mezi konopím.

Naštěstí vše zlé je k něčemu dobré, a tak než se náš zahraniční dopisovatel Martin Gilar sebral ze zdravotních problémů, nepochybně také alespoň z části daných tím kletým počasím, sepsal pro nás pár pokračování Civilizačního šoku, nepominutelné příručky pro zájemce o delší pobyt v USA a velmi zábavného čtení pro nás ostatní. Vizte stranu 8.

Ne na všechny má ovšem vedro tak blahodárny účinek, další slíbené příspěvky do diskuse o Akademii SF zatím v redakci nemáme, ale IK snad vyjde i v srpnu, takže se zase tolik nestalo. Protože výsledky soutěže O stříbřitě lesklý Halmochron budou vyhlášeny až na Parconu, článek BB o hodnocení soutěžních povídek poněkud předbíhá, určitě ale ničemu neuškodí, když si z něj naši autoři vezmou poučení již dnes.

Na straně 13 se připojujeme k Pagioho blahopřání Vlastislavu Tomanovi a na straně 19 blahopřejeme Světelným rokům k číslu 500.

Další blahopřání patří členovi našeho redakčního kruhu, buldožeru dívčích srdcí, blogerské jedničky a chovateli perských koček, věčnému studentu Richardu Klíčnickovi, který po dlouhém a jistě i bolestném studiu byl v pondělí 24. července promován na magistra. Ať žije a prospívá, s ním i všichni lékárníci, přeje redakce IK.

Parcon – Taurcon

Zatím žádné nové zprávy, pokud stihneme do Parconu vydat ještě jedno číslo IK, tak na tomto místě najdete více.

Zatím sledujte <http://www.parcon.avari.cz/>



Fandom a SF / Paralelní světy

Využil jsem letní malátnosti, kdy se sociální interakce omezují na minimum, k práci a trochu popohnal pár projektů, takže se můžete těšit nejen na další svazky písmenkové edice Paralelní světy, ale i na novou teoretickou edici Fandom a SF. Ta začíná svazkem nazvaným **Průvodce paralelními světy**, kde se můžete dovědět více o autorech PS.

Fandom a SF

Aleš Langer: **Průvodce paralelními světy**
(Nástin vývoje české sci-fi 1976-1993)*

Jakub Macek: **Fandom a text**

(Profesionální česká SF a F periodika před rokem 2000)**
Kyberpunk v Čechách a ve světě (název není definitivní)**

Paralelní světy

Jan Poláček: **Kyberpunk & Heavy**

Ivan Kmínek: **Utopie, nejlepší verze***

Eva Hauserová: **U nás v Agónii***

Vilma Kadlečková: **Legendy o argenitu***

Sanča Fülle: **Strážce noci***

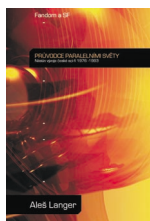
Jiří Olšanský: **Stroj do lepších časů***

Josef Pecinovský: **Termiti****

* vyjde brzy :) ** připravujeme

159,-/219,- Kč

Zdeněk Rampas



interkom

INFORMAČNÍ SERVIS ČESKOSLOVENSKÉHO FANDOMU

číslo 7/2006(230)

Adresa redakce:

INTERKOM

Letecká 6,

161 00 Praha 6, ČR

tel.: pozor změna, sloučen s faxem

v prac. době +420 224 239 645

tel., fax: +420 233 313 093

e-mail: ram@apro.cz

<http://ikarie.cz/interkom>

<http://interkom.scifi.cz>

Šéfredaktor:

Zdeněk Rampas, MCL

Redakční kruh:

Mgr. Richard Klíčnick

S korekturami pomohla Michaela a

Jan Vaněk jr.

Autoři tohoto čísla:

Dalibor Čáp, Martin Gilar, Filip

Gotfrid, Jan „Regis“ Havlíš,

František Houdek, Daniela

Kovářová, Marvin, František

Novotný, Pagi, Palantir,

Roman Paulík, Jana Šturmová,

Zdeněk Rampas

Sponzoři tohoto čísla

Jirka Doležal

Vychází nepravidelně.

Uzávěrka tohoto čísla

byla dne 23. 7. 2006

ISSN 1212-9089

Všechny články a recenze

© INTERKOM

Hvězdný bulvár

Odposlechnuto

Myslím, že pokud tenhle pán bude nadále recenzovat pro Fantasy planet, přestanu jí poskytovat recenzní výtisky... prostě nehodlám spolupracovat se serverem, kam se šíří intelektuální svrab z Intercomu.

Michael Bronec

po zveřejnění recenze ze strany 15

Žádný pokřik ani pláč nás nepřesvědčí, že bílá je bílá a černá je černá.

Jaroslav Kaczynski (polský premiér)

Vysvětlivky: ● Praha (nepodepsané ZR), ■ Brno, ▲ jinde

■ **23. června** se v kavárně Reduta uskutečnila pravidelná ochutnávka whisky. Ochutnávali jsme vždy pár whisky ze stejné palírny, přibližně stejného stáří, avšak z různých stáčíren. Ochutnávkou nás provázel pan Douglas Macfarlane, vedoucí pobočky The Scotch Malt Whisky Society v Edinburghu. Po skončení oficiální části se většina účastníků přesunula na neformální posezení v restauraci Pegas.

Marvin

● **23. června** dorazil nový Marduk, sotva jsme pro něho založili při minulém „uklidu“ v SF archivu složku velikosti A4, přešel na formát A5, ale důležitější je samozřejmě obsah :-)

■ **24. června** se nás pár sešlo u Pet, oficiální záminkou bylo seznámit Zdenu HT se systémem našich nových klubových stránek. Když už byl zapnutý počítač, tak jsme si ukázali fotky z minulých akcí a nějaké trailery. Nakonec došlo i na web, a i když jsme museli mobilem kontaktovat webmastera Amise do Českého ráje, nakonec se dílo podařilo, i Miles dopsal na notebooku reportáž z předchozího dne a hned ji publikoval. Kromě toho jsme se obcerstvi dvakrát Mojitem (jednou to byla stejnojmenná zmrzlina a podruhé jsem si při míchání pomohl polským limetko-mátový džusem), nějakými uzeninami a sýry a množstvím chlazené kofoly.

Marvin

● **24. června** vyrážíme s Michaelou po ránu do kostela sv. Jakuba Většího do Stodůlek, kde A. K. Kudláč učiní významný životní krok a nejspíše (alespoň podle přání kněze a alespoň v té chvíli jistě i všech zúčastněných) navždy spojí svůj osud s Markétou. Scifistickou obec tam již zastupoval Jaroslav Velinský s manželkou a Ellie, Leonard Medek, Pavel Renčín (po čase jej zase lze vidět na SF akcích), Tom Němec, Wojta Běhounek s přítelkyní a Petra Neomilnerová s rodinou.

Obřad byl kratší než pověstná svatba Viktora Janiše, ale také dost zajímavý, ti noví kněží, kteří se řemeslu začali učit asi až po roce devadesát, přece jen nejsou tak odtržení od života. Obzvlášť asi utkvěl obrat: *Antonín a Markéta vypadají normálně, dokonce jsou normální, proč by tedy slibovali něco, co nebudou chtít dodržet?* Na druhé straně je z toho vidět, že sociobiologii ještě v semináři neberou. :-)

Pak jsme se krátce zastavili obcerstvit u Peti Pavelka a vydali se na výstavu fotografií Jana Šibika. Nejspíše protože bylo horko a víkend, lístky prodával sám mistr, což mi nepřipadá jako špatný nápad.

Jako vždycky jsem byl z výstavy dost zničený a s radostí jsem vítal odjezd k Jiřině Vorlové na Jižní Město na společenské posezení u příležitosti skončení hodnotící otročiny letošní CKČ. Asi vedro způsobilo, že tam letos byl jen Honza Vaněk jr. Protože jsme takové cestovatelské hrdinství projevili poprvé, ukázala nám Jiřina svůj a Gilhadův byt včetně takových tajemných míst, jako je servrovna či spíž.

● **26. června** jsme konečně uspořádali velké grilování v redakci IK. Filip poslal napřed Jitku a Janu a pak dorazil s Bí. Děvčata měla výborně nacvičenou dělbou práce, Bí vyráběla sangrii, Jitka rozmrazovala ryby a připravovala je na opékání naplněné slaninou, sýrem, cibulí a česnekem a posypané roztodivným kořením (a Filip je nepřestával obětavě povzbuzovat). Já se ujal přípravy grilu a jako obvykle jsem podcenil dobu na přípravu dostatečně žhavého uhlí, takže ještě když s hodinovým zpožděním dorazil Honza Vaněk jr., ryby ležely v alobalu jako mrtvé ryby. Okolo deváté se vše k dobrému obrátilo a kdo nespěchal domů, tak si pochutnal. Mezitím se stihlo několik turnajů v šipkování, vypilo se několik litrů směsi vína a kompotů a mám za to, že si nikdo nestěžoval. Janě se dokonce podařilo zapomenout si u nás svou soupravu minipetanque, alespoň dobrá záminka zase se sejít.

● **27. června** jsem prožil **Docela nabitě úterý**, nejdříve jsem se v poledním záru sešel s Pagim, který vytiskl letáčky ČS fandomu pro FF. Pak na oběd s Netopejrem, jelení medailonky s bramboráčky byly kupodivu vynikající i v tom horku. Za hodinu jsem byl v Krakatitu zase, tentokrát na schůzce s Vlastislavem Tomanem. Nějak mi unikla jeho kniha *Můj život s ábíčkem*, a nejen mně, chyběla i Jardovi Olšovi a Filipovi Gotfridovi, našťástí ji pro nás všechny opatřil za nakladatelskou cenu. Konečně jsem s panem Tomanem mohl promluvit i o SF, na všech předchozích setkáních (na ComicsConu a tak) byl vždycky kontext plný komiksu. Bohužel mi sdělil i smutnou zprávu o úmrtí Františka Kobíka, viz minulý IK. A pak zpět do rachoty, kde se měl v pět objevit Ondřej Müller, ale kdo jej zná lépe, ví, že dorazil se zpožděním. Ondřej měl zájem o povídky Caroly Biedermannové, bohužel jsem mu musel říci, že Carola stále ještě bojuje s alkoholickou závislostí a pro vydání svých povídek může maximálně dát souhlas, ale jiné práce, natož další tvorby není nyní schopna.

Pak jsem mluvil o svých pozitivních čtenářských zážitcích, totiž o třech sbírkách povídek, které mě v poslední době oslovily (Vlak do pekla, Pustiny a Takový bláznivý vesmír), až pak jsem si uvědomil, že dvě z nich má na svědomí Ondřej. Ten mi zase vyprávěl, jak poctivě přečetl všech asi 103 povídek Roberta Sheckleyho, a vybral z podobných vždy tu nejlepší variantu, pokud už tedy nevyšla v Lístku na Tranaj.

U Vlaku do pekla mi zase prozradil důležitou informaci, že poprvé vychází nezkrácený o asi tři odstavce. Ani překladatel Oldřich Černý si již nevzpomněl, co u některých vedlo k jejich vypuštění.

● **28. června** jsem ztratil trpělivost a zavolał J. Olšovi, jr., kde je slíbená pozvánka na vernisáž zimbabwského sochařství v Tróji; jak se dalo čekat, problém byl někde mezi židli a klávesnicí, ale byl jsem ubezpečen, že jsem na seznamu uveden hned na

třetím místě. Cestou do Botanické zahrady jsem ještě v metru potkal ředitelku Světa knihy Danu Kalinovou. Jako obvykle poznala ona mě, ale aspoň že tak, cesta nám oběma lépe uběhla při rekapitulaci volebních výsledků. Prohlédli jsme si exponáty a přiblížila se osmnáctá, kdy mělo začít a také začalo slavnostní zahájení. Jeho Excelence byla v jednom kole, když nás s pí Kalinovou přivítal, dorazil Milan Knížák (asi se podívat, jak to vypadá, když to někdo umí) a Jarda nás opustil.

Pak držel řeč ředitel zahrady a po něm Knížák, který řekl, že pro NG také nakoupil nějaké zimbabwské sochařství, ale větší kousky, protože se zajímají jen o velké umění...



Cemet Chakawa: Ptáčky

Pak zapěl dívčí pěvecký soubor, jehož název se pokouším zjistit, předvedl směs afrických, ale možná polynéských písní, které mi připomínaly hudební doprovod k nejnovějšímu zpracování Stroje času.

Shromáždění hosté vytvářeli malebné skupinky, jen přítomní politici a diplomaté ve svých černých oblecích vypadali vedle extravagantních rób přišedších afrikanistek či exotického odění přítomných cestovatelů a členů Spolku přátel Afriky poněkud konfekčně.

Pak se mi Jeho Excelence někam ztratila, a protože jsem se potřeboval zbavit knih, které jsem mu dovlekl, vydal jsem se na (ž)raut do nedaleké vinotéky Svaté Kláry, veden poučkou, že kde se baští, tam bude i Jarda. Kupodivu nebyl, ochutnal jsem tedy ode všeho ze zastoupené arabské kuchyně, už se nedivím, že muslimové tak spěchají do ráje, na zemi si skutečně příliš neužijí, a vydal se hledat Jardu jinak. Nakonec jsem ho objevil u vchodu, kde čekal na zpozditou Janu Hybáškovou, které mě i představil, ale už jsem spěchal, a tak jsem mu jen vrazil knihy a vydal se k domovu.

● **29. června** jsem zašel do Tritonu, bych tam uvedl Petra Nykla (účastníci posledního SSSR si možná vzpomenu na mladíka, kterého přivedl Richard Klíčnik a o němž tvrdil, že právě uzavřeli registrované partnerství). Petr chce přeložit knihu o životě cikánské komunity ve Francii a okolí v době před druhou světovou válkou a hledal nakladatele. Nevybrali jsme si k tomu zrovna nevhodnější termín, protože právě v ten den slavila narozeniny jedna ze dvou Stasových pravých rukou Mirka Huďečková. Naštěstí oslava pokračovala ještě večer U vystřeleného oka, kam jsme s Michaelou a Netopejrem rovněž večer zašli (a dobře se poměli).

● **30. června** vyrazíme s Karlem Petříkem a Wjotou Běhounkem na Avalcon, vlastně FF. S mírným zpožděním a zastávkou v Segoyi, kde nám Martin Antonín vnutil ještě knihy Wolf Publishing, které si organizátoři nedokázali vyzvednout (mám dojem, že Staso si stěžoval na něco podobného), nás okolo čtvrté dopravilo nové Netopejrovo luxusní přibližovací do Chotěboře. Organizátoři (Vaškovi skauti) si nejen odnesli své knihy, ale pak pomohli vytahat do druhého patra i Netopejrovo pojiždné knihkupectví. Sláva a díky jim. V místnosti číslo dvě byl již usazen Wales, v jehož antikvariátu jsem si koupil pár laciných zajímavostí. Někdy v tu dobu začalo pršet a já si jenom liboval, že jsem maskován jako knihkupec a mohu být v Junior klubu, protože běžní účastníci museli v přílehlých prostorách čekat na sedmnáctou, až bude zahájena registrace. Bohužel, centrální počítač FF zkolaboval a vzal s sebou do věčných lovišť i databázi přihlášených a ubytovaných, a tak přesně v pět vyběhl Vašek Pravda do deště a požádal o hodinu strpení, já to ze svého místa v suchu tak nesledoval, ale slyšel jsem, že když to po nějakém čase zkusil podruhé, zavlnil se nad hlavami čekajícího davu takový les šermířského náradí, že to Vaška inspirovalo k tomu, aby dovnitř pustil všechny zájemce, ať již registrované a platící, či o tom jen přemýšlející. Jev to ještě před nedávnem nemyslitelný, představte si třeba, že by začalo hořet, jak by nepořádek v evidenci znesnadnil identifikaci mrtvol.

Pozorný čtenář postřehl, že se nezmiňuji o Michaelu, a očekává popis bujarého nočního života s bandou drsných knihkupců, ale člověk miní a počítače mění (jak popíši za chvíli), a navíc Michaela přijela jen několik hodin po nás s Vladanem Rámišem a Lenkou Martinovskou. S nimi jsem navštívil Jatkon, kde nás do nostalgické nálady přivedl první díl Čtyř z tanku a psa, a pak i první část epopeje Osvobození.

Tu jsme pro mizernou kvalitu nedokoukali, nicméně na mě obrovský dojem udělala scéna z předvečera bitvy u Kurska:

Vyslychající Rus: Za co máte ten železný kříž?

Zajatý Němec: Za Stalingrad, ale zítra bude Kursk vaším Stalingradem.

VR: Zaútočíte na nás?

ZN: Ve tři hodiny ráno.

Proč já si vždycky myslel, že *jazykům* bylo třeba připojovat k intimním partiím svorky od polního telefonu a pak podporovat jejich hovornost točením klíčkou?

Protože jsem do Chotěboře přijel, hlavně abych konečně slyšel zpívat Cellindru, snažil jsem se průběžně zjišťovat, v kolik začne slavnostní zahájení (v programu avizované na devátou). Naštěstí mi Cellindra poslala sms, a tak jsme se okolo desáté vydali do kina. V předsáli jsem potkal Vaška a zeptal jsem se ho, zda nejdou pozdě, pravil, že o trochu, že zpoždění bylo menší, než se plánovalo. ☺ Ono ho to otcovství snad vážně polidšťuje.

Zapadli jsme do řady vedle pí Pravdové (ale jedno místo jsme pro Vaška nechali) a za několik okamžiků to Řičanští fidliharmonici zase rozbali. Řekl bych, že za ten rok mnoho nezkoušeli, všechny jejich chyby mi byly podezřele povědomé, asi jako bych se s nimi důvěrně seznámil již před rokem. Horší bylo, že nějakou chybou ozvučení byl velmi špatně slyšet i sbor, kvůli kterému jsem přijel ☹.

Když jsme se vrátili, potkal jsem Netopejra a ten mi vyprávěl úžasně spleťtý a napínavý příběh, jak se pokoušeli s Wojtou ubytovat. Nedokážu to přesně reprodukovat, ale významnou roli v něm hrál klíč, který pasoval ke dveřím s jiným číslem, než na něm bylo uvedeno, pokoj, kde již byl někdo ubytován, a nakonec zcela jiný pokoj, než zaplatili, kde pro mě měla být třetí postel. Nebyla. Nakonec jsem ještě rád odjel s Michaelou do Radostína, kde jsme využili pohostinství rodu Martinovských.

● **1. července** ráno nás a Lenku Martinovskou (věrnou čtenářku IK) hodil Vladan zase na FF, registrace se přestěhovala do kina, ale hned jak jsme ji objevili, šlo všechno velmi rychle a pohodlně. Potkal jsem skoro celý Islington a RUR, hlavně tedy Filipa, Bí a Jitku, a zbytek dopoledne jsme strávili dílem na výborném programu Červeného trpaslíka (bohužel v zoufale malých prostorách), pak jsme navštívili besedu s dabéry Harryho Pottera (Ron a Hermiona, Harryho mluví Vojta Kotek, ale s tím by údajně nebylo moc legrace, protože HP nečte a netuší, co ty věty, které ve filmu vypouští z úst, znamenají).

Pak jsem se ještě (odděleně) setkal se dvěma StarWars fanoušky a překladateli Milanem Pavličkem a Milanem Pohlem, pochválil Kačenku Pravdovou, po letech se setkal s Vířou Štáchem z pravěkého Villoida (už nevím, byl současněkem Ferdy Šediváka a Martina Klímy, nebo snad ještě Alberta a Pyvose?)

A pak byl nejvyšší čas odjet na velkou grilovací sešlost do Radostína, který si ten večer své jméno opravdu zasloužil.

● **2. července** jsme dopoledne obdivovali Velké Dářko z turisticky méně exploatované strany a pak s Vladanem navštívili pamětihodnosti jeho rodného města Žďáru nad Sázavou (hlavně Muzeum knihy v zámku Dr. Kinského a Zelený vršek) a pak s krátkou zastávkou v Příbyslavi vstříc antikyslíkové resuscitaci v Praze.

● **3. července** jsem dočetl Kontakt od Carla Sagana (v legendárně špatném překladu Jana Schmidta), chystám se k tomu po každém vysílání stejnojmenného filmu a letos jsem to dokázal. Kupodivu jsem nabylo dojmu, že zfilmování věci prospělo.

■ **5. července** Probíhalo herní odpoledne u A+A. Ze začátku jsme si dali něco intelektuálně méně náročného – Jengu, což po namíchaném mojitu nebylo tak snadné. Pak jsme si dali další méně náročnou deskovku Tsuru, jejímž vítězem je ten, kdo se jako poslední udrží na herní ploše. To nás natolik vyčerpalo, že jsme si promítali Robovy filmečky a fotky z našich akcí (Halloween apod.). Nakonec došlo na původně avizovanou Ticket to Ride na mapě Francie a opět bez pravidla s nádražím, takže tentokrát se stal obětí blokování Amis. Vše jsme prokládali vínem, ovocem a jednohubkami.

■ **7. července** vyšla opět Milesovou zásluhou již popáté naše ročenka Krach. Na 90 stranách shrnuje všechny loňské akce, které Pochmurná neděle pořádala nebo se jich zúčastnila.

■ **11. července** byla v klubu nevidaná účast – v Legendě se kromě stálé sestavy v plné síle vyskytovali i Piter (přinesl složku archiválií, mj. scénář slavné jednomečovky Conan – lovec), Klikin (v dlouhých kalhotách) a Mikuláštkovi (s Davidem). **Marvin**

● **11. července** jsem překonal vedro a odpolední ospalost a vydal se na výstavu fotografií Václava Vlka „Bud' zdrav Jerusaleme“ do literární kavárny Jericho v Opatovické ulici 26. Číslování je

tam trochu zákeřné, naštěstí mě zahlédly Michaela a Jolana a donavigovaly mě do příjemného prostředí se spoustou starých známých z Krakatitu i odjinud. Říkal jsem pak rovněž přítomné Jitce Brandejské, že mi ani tak nechybí pondělní výpadek. Chvilku po páté zahájil výstavu redaktor Neviditelného psa J. Wagner četbou kapitolky z Vaškova cestopisu, autor pak doplnil, že píše o tom, co viděl on a jak si to pamatuje a že nevyklučuje, že někomu, kdo tam byl s ním, bude připadat, že byl v úplně jiné zemi. Nicméně krásné fotografie by je asi upamatovaly.

Když jsme se občerstvili dobrotami z repertoáru Jericha a značná část přítomných (Egon Čierny, Robert Rameš, Ivan Straka, Martin Čapek, jmenuji jen ty, kteří občas figurují v IK) odchvátala za povinnostmi, sesedli jsme se z Jolanina popudu s Vaškem Vlčkem k jednomu stolu a probírali jsme na přeskáčku své známé a zkušenosti s Izraelem. Původní nápad donést k našemu stolu zbylé tácy s občerstvením čišnice nepochopila, jako „dojedem to a půjdem“ a nosila nám stále další, takže jsme s Šamanem (se svátečním šábesdeklem na hlavě), Jolanou, Evou Kaiserovou (známou ještě od Iva Železného, který definitivně opouští nakladatelskou živnost), Petry Biedermanem a Brodským a samozřejmě hostitelem, setrvali až někdy do osmí hodiny.

● **12. července** jsem zaskočil do prodejny Netopejr s novým Interkomem a na kus řeči s Karlem Petříkem. Pak jsem vyšplhal o patro výš do kavárny Krakatit, kde jsem měl schůzku s Jarkem Kopečkem a kde Michell Talašová procházela korektury dalšího dílu GRRR Martina o tom Ledu a ohni. Jen jsem dal Michell Interkom a ještě jsem ani Jarkovi nestihl předat k recenzi Divokou jízdu (osmnáct erotických povídek vybraných Ivanem Adamovičem) a nahoru se přihnal Netopejr a zle mi vyčínil, že jsem v (minulém) Bulváru několikrát (3x) chybně uvedl místo, kde se konaly křty knih, o kterých jsem referoval. Až když odešel, napadlo mě, že šlo o freudistické přeřknutí, zkrátka jsem podvědomě nechtěl, aby jeho dobré jméno bylo spojováno s texty, ke kterým jsem měl výhrady.

A ještě jedna zaznamenáhodná maličkost, za barem je nová pěkná, zdvořilá, slovensky hovořící obsluha.

● **13. července** mám v Krakatitu schůzku s Laski (Evou Kulíškovou) a jejím přítelem, vrátili se zrovna z Wojslawic, obce, kterou proslavil Jakub Vandrovec, a přivezli spoustu fotografií a film z tamní návsi. Řekl bych, že cestou do těch divokých končin prokázali značnou dávku odvahy, a tak mě ani nepřekvapilo, když požádali i o přijetí do řad ČS Fandomu.

● **14. července** Franta Novotný dopsal třetí díl Valhaly, patnáctiletá práce se blíží závěru. Teď ještě několik předčtenářů vyjádří své názory, Franta dokončí drobné stylistické úpravy, pak běžná redakční otročina v Tritonu a na Vánoce byste mohli najít třetí (a poslední) dvoj-díl Valhaly pod stromčkem.

Navíc došla zpráva z nakladatelství Solaris, že se rozhodli vydat Valhalu polsky a že dokonce přesvědčili naši přítelkyni, bohemistku Joannu Czaplíňskou, aby se ujala překladu. Joana se již pár let zabývá lukrativnější prací než je překládání beletrie (Viktor a Petr Kotrle by mohli vyprávět :-), ale překládat Valhalu není jen práce, to je i čest, alespoň podle mého skromného mínění.

Zdeněk Rampas

Festival fantazie (pokr. ze str. 1)

Poté anime Astroboy, Akta X a od jedenácti hraný film Battle Royale. Do místnosti pro čtyřicet lidí se jich dostal asi dvojnásobek. Jistě máte živou představivost a dovedete si představit, jaký vzduch tam byl po dvou hodinách – dal by se krájet, vedro a všichni jsou grogy. Pak následovalo ještě nějaké anime a okolo třetí ráno spánek.

Den čtvrtý – 3. 7.

Je pondělí a ve čtvrt na sedm jsem byla nemile vzbuzena dělníky, kteří o kus dál staví dům. Na probuzení si dávám Dragonball a pak si jdu zaskákat na DDR a opět nějaké anime. Ve dvě hodiny Laputa – anime se sice přesunulo do větší místnosti, ale nepomohlo to. Vzduch by se dal krájet, bylo tam jak na Sahaře – ne, ještě hůř, na poušti je kyslík :) V pět hodin můj oblíbenec Naruto. Od osmi hodin SW x Policejní akademie – jako jednoznačný vítěz vyšla Policejní akademie. Jako bonus jsme se dozvěděli zajímavá fakta o Godzile. Víte, že přežila zásah černou dírou a paprskem o teplotě absolutní nuly? Následovalo další anime až do jedenácti. Dívala bych se dál, ale to bych si mezi víčka musela dát sirky.



Netopejr kontroluje kvalitu malby.

Den pátý – 4. 7.

Dělníci začali až o půl sedmé. Od devíti anime a od deseti Kling Kong. Zhruba po hodině promítání byl skok v ději, ze kterého jsme usoudili, že asi hodina filmu byla přeskočena. Díky upozornění od pozorných diváků a čtvrt hodině čekání pan promítač vše napravil. Film byl celkem dobrý, zvlášť potvory byly super – Jurský park hadr. Je ovšem pravda, že trochu zkrácení by neškodilo. Ve dvě hodiny jsem chtěla jít na X-men 3, ale bylo tam tak narváno, že lidi vypadávali dveřmi. Opět jdu na třešně, kde mě pokousaly mravenčí bestie – pálí to a svědí jak čert. Následuje anime, večere a DDR fan film – byl super a bylo tam spoustu odkazů jak na DDD, tak na mangu a anime. Pokračují sledováním anime až do dvou. Zase mám dlouhý seznam titulů, které si musím sehnat.

Den šestý – 5. 7.

Po snídani anime, hodina na DDR, další anime a bageta k obědu. Většina manga organizátorů usíná u počítače. Docela

je lituji. Odpoledne jsem na hodinku vyтуhla na chodbě. Kolemjdoucí měli poznámky typu: hele, tady se válí mrtvolý... Viděla jsem YU-GI-OH! movie. Český dabing strašný a film ještě horší. Do jedné hodiny jsem se koukala na anime, pak bylo promítání na přání. U toho se jen tak tak nevytáhly katany a nestrhla se bitka. Nakonec formou hlasování zvítězil Naruto. Jdu spát ve tři.

Den sedmý – 6. 7.

Opět nekřesťanský budíček ve čtvrt na sedm. Asi jim tam hodím bombu. Abych se odreagovala, tak jsem se rozhodla, že napíšu povídku o krvavé pomstě na stavebních dělnících. Nohy mám slušně nateklé, nesplaskly potvory ani po několikahodinovém spánku. Jdu na Beetlejuice. V 11.00 zvítězila hmota nad duchem!! Přívěšky se mi do sebe beznadějně zamotaly a tak jsem je musela všechny rozvázat. Z toho: dva takovým způsobem, že se nedaly oddělit – nechápu jak (to jsou ty věci mezi nebem a zemí). Od dvou Karcoolka – celé kino ívalo smíchy. Pro pobavení scifistů se před kinem hraje něco, co se nedá popsat, ale musí se to vidět. Dětská karetní hra želvičky převedená na asfalt a místo figurek živí hráči na sobě. Pak film Underworld 2 – asi se na něj budu muset podívat ještě jednou, protože některé věci mi tam logicky neseděly. V osm hodin německá parodie na Star Trek a Hvězdné války. Připletl se tam taky 5. element a Minority report. Němčinu nemám ráda, ale u tohoto filmu byla přímo inspirující. Další program mě už moc nezaujal, proto jdu na pokoj, kde si ještě chvíli povídáme.

Den osmý – 7. 7.

Dneska je celkem klid až do sedmi, kdy pod okny začali nějakí lidi vyřvávat jak na lesy. Ještě na chvíli usínám a definitivně vstávám až v půl deváté, abych byla včas na filmu Karlík a továrna na čokoládu. Před zavřenou místností stojí hromada lidí a do toho přišel Silver s granátem – prý aby si mohl sednout. Film byl celkem zábavný, ale konec byl přeslazený americký doják – fňuk, fňuk. Další film Ghost world mě po půl hodině moc nezaujal. Byly tam sice dobré hlášky, ale dějově nic moc. Zašla jsem si na výbornou zmrzlinu. Venku je děsné vedro a dusno. Mluvila jsem s mamkou a ta říká, že budou bouřky. Ve dvě hodiny Fantastická čtyřka, Highlander, dokument o robotech a lehce nedovařeně brambory k večeři. Festival fantazie značně prošl a všichni začínají vypadat jako zombie – strhané rysy a zpomalené pohyby... Mě děsně bolí záda, zadek a kolena – už nevím, jak bych si sedla. Zkrátka je ze mě invalida. Doporučení pro příští rok: s sebou podušku pod zadek, větrák a kyslíkovou bombu – pak možná přežijete. Od osmi SG pohádka na motivy děda Vševěda. Byl do toho zapletený Smolíček pacholíček, Star Trek a hlavně SG. Divadlo se vydařilo a ti šťastnější jedinci si při děkovačce chytili pórek – je zdravý. Další parodie na Star Trek mě nebavila, proto jdu na pokoj hrát tetris. Okolo jedenácté zhasínáme a chvíli si povídáme o upírech. Pak nás najednou popadne amok a s Lídou si hrajeme na upíry, ghúly a snažíme se vysát Zorku, která chudák lítá po pokoji. My ji pronásledujeme a vyluzujeme příšerné zvuky. Přitom jsme jí natrhly trochu košili. To má za to, že se nenechá sežrat.

Den devátý 8. 8.

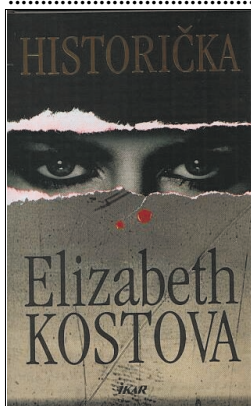
V noci jsem se probudila v jednu a usnula jsem až ve tři, protože vedle v hospodě měli discotéku. Ráno mě nic zvenku nebudilo – to je slast. Venku je zamračeno a dusno. Po míchaných vajíčkách Batman začíná a půlka SG kreslené pohádky. Rozhodla jsem se otestovat svoji paměť a jdu na soutěž ve filmových hláškách. Ukázek bylo 53 a minimálně u deseti jsem se vůbec nechytala. Jsem zvědavá, jak to dopadne. Dopadlo to dost zajímavě. Správně jsem měla takových 35, čili nebylo to zase až tak strašné. Spousta lidí na tom bylo podobně. Alespoň jsem si odnesla plakát Blade. Měli tam i Constantina, ale ten byl okamžitě rozebraný. Béé, béé. Cestou na večeri se zablesklo a následovalo ohlušující zahřmění. Pak dlouho nic. Jen pár hromů, deštík a konec. Dusno je pořád. Převlékám se do civilu a jdu ke kinu. V půl osmé začíná slejvák. Skupinka u kina se baví vysoce intelektuální zábavou. Pomocí bublínky se snaží vytvářet velké bubliny. Několik jsem si jich vyfotila. Je vidět krásná dvojité duha. Objevuje se tam holčina s krásným, asi tříměsíčním kořátkem, které mňouká a snaží se dostat pryč. Má krásné hebkou srst. Jdu na ukončení gateconu a doufám, že vyhraju nějakou fotku, ale ani omylem. Pak mířím do velkého sálu, kde proběhne tombola a tak. Klasicky se začíná o patnáct minut později. Nastupuje Plavalaguna. Masku má moc hezkou, ale opět zradila technika. Přehřál se zesilovač, takže vystoupení bylo předčasně ukončené. Bačkovský usilovně chladí přístroj. Po pěti minutách přístroj ožil a mohla vystoupit břišní tanečnice. První písničku zesilovač ustál a pak opět umřel. Dostává pauzu a jde se na křest nové knihy. Na pódiu vystupují spisovatelé, kteří do ní přispěli svojí povídkou. Jaroslav Mostecký, Miroslav Žamboch, Vladimír Šlechta, Františka Vrbenská a Jiří Procházka. Po slavnostním přípitku je přinesen CD přehrávač a břišní tanečnice může pokračovat. Je opravdu dobrá. Musí to být strašně namáhavé a přitom to vypadá úchvatně. Silver skoro slintá... Po tanci je ukázka malby bratří Rudněvových a následuje tombola. Zase jsem nic nevyhrála, ani Bě. Zato Filip vyhrál úžasné tričko s Jakubem Vandrovcem. Chtěla jsem jít na Noční hlídku, ale půl hodiny po začátku to nemá cenu. Chtěla jsem si taky dát namalovat draka na tělo, ale už to balili. Tak příští rok. Na začátek jsem si dala bavoráka a šla na DDR. Měla jsem ohromný úspěch. Byly to jenom tři tlapky, ale dvojnásobnou rychlostí. Slyšela jsem obdivné poznámky, které mi dělaly strašně dobře. Nakonec jsem měla C, což je super. Taky jsem zjistila, že když šipky jdou rychleji, tak že se lépe skáče. Alkohol sice urychluje reakce, ale později těžknou nohy. V poměrně rychlém sledu si dávám tři vodky za sebou. V půl třetí mám dost a jdu spát.

Den desátý – 9. 8.

Krásně jsem se vyspala a probudila se v půl osmé. Mám strašnou žízeň. Holky už jsou skoro vzhůru a tak po sprše začínám balit. Po snídani si batoh dávám do kina a jdu do velkého sálu. Tam se právě promítá něco o zvířatech. Víte, že krakalice dorůstají délky až 17 metrů a žijí až do hloubky pěti kilometrů? Taky jsem se dozvěděla, že předkem všech savců na zemi, t.j. i nás, je listrosaurus – byložravec, dost divné zvíře, něco mezi

krávou a hrochem. V deset hodin nastoupil Vojta Čepelák se svojí diskusí Problémy sf komunity a jejich řešení. Shodli jsme se na faktu, že v ostatních tzv. normálních lidech převládá názor scifi = UFO. Řešením je osvěta, osvěta... Další věc, jak se z fantazáků můžou stát normální lidi – mýt se, používat deodorant, sprchový gel, ústní vodu a tak... Je pravda, že někteří účastníci toto nerespektují – je to citit. Scifisti všech zemí spojte se, myjte se a nesmrďte! Další zajímavý názor – je to neoficiální názor jednoho člena klubu Maelström. V Interkomu za šest let byly jenom dva dobré články, když mi přijde domů, tak ho vyhazuju a používám místo toaletního papíru. Když jsem se optala, zda ho můžu citovat do tohoto časopisu, lehce zrozačitel a pravil, že Interkom má budoucnost, někdy... Po přednášce neplánovaně vystoupil Silver se svou reportáží o upirech. TV Nova to odvysílala 15. 3. 06 v pořadu na vlastní oči. 50% lidí tomu věřilo a 50% připustilo, že by to mohlo být možné, čili 100% úspěch. Šlo o to, že Silver natočil „upíry“ a sám vystupoval coby exorcista, přičemž v reportáží byla spousta odkazů na Jakuba Vandrovce. K Silverovi se lidi najednou přestali hlásit, bavil se s ním a začaly mu chodit výhrůžné sms a tak. Ve dvanáct jsem se přesunula o patro výš, kde měl být film Aeon FLux. Běžel místo toho sice Cowboy Bebop film, ale to nevedlo. Byla jsem radši. Anglický dabing je děsný. Celou dobu to v mechanice příšerně vrzalo, až jsem měla strach, že to počítač nevydrží. Však se není čemu divit, je příšerné vedro a je v provozu téměř 24 hodin denně. Místy obraz na pár vteřin ztuhl. Po filmu jsem dostala hlad a nastal hon za jídlem. V baru a v kině neměli jedinou bagetu a v okolí jediný otevřený obchod – co bych taky chtěla v neděli odpoledne. Nakonec jsem skončila ve Vysocině, kde jsem si dala smažený sýr s hranolkou a tatarou. Potkala jsem Honzu, který mi dal slibované anime Record of Lodoss War s anglickými titulky. Mám je taky s ruskými, ale tu azbuku nestíhám číst. Nad námi se stahují mračna, ale kromě pár kapek jenom hřmí naprázdno. Ta tatarka asi nebyl moc dobrý nápad, na záchodě jsem byla třikrát a vaškobus jsem stihla na poslední chvíli. Postupem času půlka osazenstva usíná a naživu zůstávají jen ti nejodolnější. V Praze jsme v půl sedmé a před Černým mostem je děsná zácpa. O čtvrt hodiny později konečně vystupujeme u metra a přcháme směr domov. Tak se zase budu těšit příští rok.

Jana Šturmová



Pozoruhodný příběh, něco mezi Danem Brownem a Jenny Nowak, a určitá příbuznost by se našla i s Provinilými slastmi, více přístě, dnes jen upozornění, abyste nepřehlédli další zpracování upířské tematiky a nový pohled na naše noční spoluobčany.

Historička

Elisabeth Kostová

Vydal Ikar, cena 299 Kč

web: www.knizniweb.cz

Civilizační šok: Vyprávění pojaté jako příručka pro potenciální emigranty

Část první: V supermarketu.

Máte dobrodružnou náaturu? Lákalo by vás vydělávat si na živobytí v jiné měně než v korunách? Chtěli byste vědět, jaké to je bydlet pod palmami na pobřeží oceánu? Není tak obtížné si to vyzkoušet.

Od sepsání příspěvků pro Interkom – *U nás v Massachusetts a Cizinče, vaše peněženka je proklatě nízko* – uplynulo osm let a pořád jsme ještě za vodou. Návrat v blízké budoucnosti neplánujeme, přestože už dobře víme, že pobyt v cizině dokáže člověka potrápit. Řeč je o civilizačním neboli kulturním šoku. Ten druhý termín nemám rád, protože se v intelektuálních kruzích interpretuje tak, že cizincům kultura chybí, protože neznají Prodanou nevěstu. No, Smetana tu příliš populární není, ale Dvořák považují za předního amerického skladatele. Překvapení? A jsme u toho, o čem chci psát.

Fakt je, že americké způsoby se od těch českých příliš neliší. Anglosaští poutníci měli stejné křesťanské kořeny jako my a hromadná imigrace v následujících stoletích jejich verzi puritánského fanatismu otupila dostatečně, aby to bylo k žití. V Čechách sice křesťanství společnost do takové míry jako v Americe neprostopuje, ale nedá se upřít, že pocházíme ze stejné odlivky. Kdo nevěří, ať se přestěhuje třeba do Japonska nebo Jemenu a porovná. Po deseti letech pobytu však zjišťuju, že rozdíly mezi námi a Američany jsou přece jen hlubší, než jsem si původně myslel.

Civilizační šok se nedá přesně popsat. Není to občasný trapas, ale série situací, které se vrší jedna na druhou a nějak není jasné, jak se k nim postavit. Není to jen kvůli nedokonalé zvládnuté řeči, občas rozumíte dokonale, ale obsah sdělení stejně nedává smysl. Ani selský rozum holt nepomáhá, když máte jiné vstupní parametry. Nejlip se to asi vysvětlí na příkladech.

Jste první týden v Americe a díky tomu, že drobné obchůdky „na rohu“ už prakticky neexistují, vyrazili jste nakupovat do supermarketu. Když se někoho zeptáte, jak se tam jde, dívají se na vás divně. Jde? Tam se přece musí dojet! Supermarkety jsou většinou vystrčené mimo rezidentní oblasti někde mezi dálnicemi, a i když je nějaký na dohled od vašeho pronajatého bytečku, zkuste si přejít šestiproudovou komunikaci. Dotázaný Amík nikdy pěšky na nákupu nebyl, tak vám neporadí. Taky se mu honí hlavou, co chcete dělat potom. Nákup přece znamená plný kufr auta, to hodláte na hřbetě táhnout zpátky sto kilo v igelitkách?

I když se šťastně dostanete do obchodu (možná vám nějaký chudý Američan prozradil, že tam staví linkové autobusy, nebo za přispění policie, která sbírá podivné vandrovníky na krajnicích dálnic), čekají vás další obtíže. Už od dětství jsme chodili nakupovat a víme, jak v Čechách vypadá máslo, že mléko je v chladáku a v jakém balení jsou těstoviny. Suma těchto znalostí a instinktů je najednou k ničemu. V odděleních řazených podle záhadné logiky je vystavená spousta podivných barevných škatulek s cizojazyčnými nápisy. Nezbyvá, než je všechny pracně luštit. Takový nákup se může protáhnout na

dlouhou dobu, a pokud hledáte pecen českého chleba, tak na celý večer.

Řekněme, že o dvě hodiny později máte v tašce něco, co vypadá jako máslo, uzeniny a pár konzerv s obrázkem poživatiny, která vzdáleně připomíná lančmít. V pronájmu na předměstí nejmenovaného města (protože jeho jméno nejste schopni vyslovit, a když se snažíte, tak vám domorodci nerozumějí) si chystáte první samostatnou večeři. Toustový chleba se ohýbá v prstech a při mazání se trhá na kousky. Máslo je odporně slané. Plátky sýra chutnají jako vosk a nedají se seškrábat z patra. Šunka nemá masovou chuť, protože je naložená v medu. Všechny konzervy mají nezvyklou konzistenci a nejsou požitelné. O hořčici a párcích je zbytečné mluvit. Po třetím pokusu putují bílkoviny, tuky i uhlohydráty do odpadkové koše.

Trvá to několik dnů (měsíců, roků – to podle zarputilosti), než vám dojde pár věcí. Chleba je nutné opéct v toustovači, pak je křupavý a jedlý. Máslo existuje i neslané, ale je v menší a je třeba hledat. (Nakonec stejně dojdete k názoru, že sladké máslo je dobré jen na vánočku a solené je dobrý vynález. Proč si nejdřív mazat housky a pak na ně sypat chlorid sodný? To je dvojitá práce.) Plátkové druhy sýrů jsou určené k tomu, aby se rozpekly spolu s toustem, jinak jsou nejedlé. Medovou šunku (honey ham) mají Američani v oblibě, ale znají i tu normální. A nakonec uzeniny. Ty fakticky nejsou moc dobré, ale časem zjistíte, který druh je nejbližší naší chuti. Je nutné experimentovat. Většinou šáhnete vedle, ale jiná cesta není.

Pochopitelně, že příklad s nákupem s postupem času a globalizace pomalu přestává platit. Supermarkety jsou dnes v Čechách v každé díře, toustový chleba taky a můžete si dopřát i to solené máslo. V roce 1996, když jsme odjžděli, to tak ještě nebylo a marně se pokouším vžít do šoku těch, kteří se přesunuli na Západ ještě před pádem Železné opony.

Situace se mění i na americké straně. Díky stálému přílivu nových imigrantů-spotřebitelů se objevuje nový trh a s ním i nové druhy potravin. Nedávno se ve Stop Shopu objevily špekáčky, které jsou lepší než české, a občas se dá sehnat i dobrý (židovský) chleba. V Bostonu a okolí, kde žijí polské a ruské menšiny, se množí i jejich obchody. Teprve v záplavě anglosašů člověk ocení spřízněnost slovanské duše a kuchyně.

Supermarket je dobrý i k ilustraci, že civilizační šok je hlavně o lidech. Vzorce chování mají dlouhou setrvačnost. My, vycepaní reálným socialismem, se přes všechnu snahu díváme na ostatní podezíravěji, než je v kraji zvykem. Obecně platí to, že mezilidské kontakty jsou otevřenější, příjemnější a vstřícnější. Když si vybíráte šunku, je běžné, že vám nabídnou plátek k ochutnání. Třeba i třikrát. Když máte s sebou dítě, bez říkání mu nabídnou kousek sýra. Prckové mají co hodat a jsou spokojeni. U pokladny frontu víc než tři lidi prakticky nezažijete, obsluha je příjemná a občas prohodí vřídnu větu nebo vtípek. U odkladové plochy stojí další maník, který vám cpe zboží do igeltek, tašek nebo papírových pytlíků, jak je libo. Poklad-

ním se dá věřit natolik, že už jsem přestal sledovat, co a jak mi účtují. Když byl nějaký problém, tak mi při příští návštěvě bez zaváhání vrátili peníze, občas ani nechtěli vidět účet.

Naši kamarádi nás ze začátku udivovali, když si nakoupili patero kalhot, doma si je vyzkoušeli a čtvery obratem vrátili. Někteří lidé si prostě nechtějí zkoušet věci v kabince a dávají přednost pohodlí domova. A proč ne, systém je na to dělaný. V zákaznickém servisu ani nezvednou obočí. Dokonce ani nevdají, že oblečení vracíte až po nějaké době a boty vypadají mírně sešlapaně.

Na dobré věci si člověk zvykne rychle. Moje žena už pro mě nakupuje oblečení taky tak. Je to jednodušší, než mě dostat do obchodu.

Nedávno jsem nakupoval u Meinla na Vinohradské třídě a zažil si civilizační šok naruby. Stísněné prostory, všudypřítomná nervozita, úsečné jednání. Pokladní mi skenovala zboží světlou rychlostí a házela věci na odkladovou plochu, zatímco já jsem koukal jako pako. V ten okamžik mi totiž došlo, že nemám nákupní tašku (takovou věc v Americe už pár desetiletí neznají). Řekl jsem si o igelitku a čelist mi klesla ještě o patro níž. Musel jsem vysolit čtyři padesát. Než jsem se zmátořil a začal balit, už odbavovali dalšího zákazníka a jeho věci litaly do mojí hromady. Jasná pobídka, že zdržování se netoleruje ani mentálně retardovaným.

Část druhá: Je libo mrchožrouta?

Jeden aspekt cizokrajného života, který člověk předem nedocení, je jídlo. Nedá se říct, že americká kuchyně není chutná, nebo že je malý výběr. Máte rádi krevety, slávky jedlé, ústřice? Co takhle lososa a humra, nebo mexickou enchiladu? Je libo čínskou, thajskou, nebo japonskou kuchyni? Všechno je k máni, cenově dostupné a vynikající. Přesto, jako od maminky to není a i humr se přejí (ta potvora má nasládlé maso, když ji převarí, je tuhá, a v každém případě se vyvarujte toho zeleného svinstva uvnitř. Humr požívá na dně především mršiny. Ještě před sto lety byl považovaný za podřadné jídlo pro nuzáky a ve státních věznících propukaly vzpoury, když ho muklům servirovali příliš často).

Když nás přijedou navštívit příbuzní, chtějí vyzkoušet pověstnou mořskou kuchyni z Bostonu. My máme seafood (mořské pokrmy) rádi a jedna z našich zálib je sbírat podivné tvory do žaludku. Druhým koníčkem je sledovat, jak naši blízcí při prvním pohledu na tácy s exotikou ztrácejí odvahu. Po dvoutýdenním pobytu jim všechny výše zmíněné lahůdky čínské, indické a mexické kuchyně lezou krkem a začnou brblat něco o českém gáblíku. A to je krmíme dobrým chlebem, salámy a jinou prověřenou česky chutnající stravou.

Vezměte to jako varování. Jestli nejste ochotní přejít z českých buchet na něco jiného, může se vám pobyt v exotice pěkně zprotnout.

Naštěstí, jak časem objevíte, má každá kuchyně i plusy. Přestože pořád nechápu, proč zdejší kuchaři dávají do každé polívky kusy celeru, ať už je to hrachovka nebo slepičí vývar, jiné pokrmy nemají chybu. Třeba stejky. Taková kráva se v Če-

chách ještě nenarodila, aby z ní uřízli americký biftek. V lepších restauracích to může připomínat scénu z Adamsova Restaurantu na konci vesmíru. Vrchní dovalí flákotu čerstvého masa na obrovském tácu, v podstatě příčný řez krávou, a líčí v podobnostech, z jakého místa který steak pochází a co je na tom mase unikátního. Pro začátečníky je dobrý prime rib, pro pokročilé filet mignon. Jestli vám nevdají růžové šňáva, vyberte si z tepelných úprav zlatou střední cestu (medium – středně propečený). Well done (dobře propečený, který nemá ani stopu růžové uprostřed) už není to pravé. Nejmenší stejky jsou asi deset uncí, to je pěkná porce. Dvanáct uncí je přes celý talíř a nebudete mít chuť na maso celý zbytek dne. Čtrnáct je stejný kus, jen tlustší zákroj, pět až šest ceníků silný. Šestnáct uncí hraničí s otravou bílkovinami, ale někteří jedinci to dokážou dojíst i s porcí hranolků, dušenými houbičkami a litrem zmrzliny.

Podobné zásady platí i pro hamburgry. I ty mám nejraději do růžova. Pochopitelně ho takového dostanete v jiné restauraci než u Meka Donalda. Takový hamburger je hrouda libové mletiny velikosti malého kuřete servírovaná na housce velké jako talíř a přizdobená zeleninou tak, že se druhá půlka housky nedá přiklopit. A když se vám to podaří, tak stejně neotevřete pusku, abyste si dokázali ukousnout. A když ukousnete, vyskočí vám sanice.

Zmínil jsem zmrzlinu, to je dobrý příklad civilizačního šoku. Za prvé, je výborná, smetanová. Lepší než italská, belgická, anglická a vůbec jinde na světě, kde jsem měl možnost porovnat. Na českou specialitu drčeného ovoce ve vodě tady nenarazíte. Pozoruhodné jsou porce. Dětská, kterou si dávám já, je tak tři deci. Ještě i po letech tréninku nejsem schopný sníst normální porci, kolem litru, na posezení, přestože kolem mě stejnou dávku dojíždají hravě i americká předškolníátka. Ono je to věčné roztahování žaludků na populaci znát.

V Čechách byly stravovací zvyky nalajnované přísnými maminkama, tetama ve školkách a kuchařkami ve školních jídelnách. Na to zapomeňte. Začnu od toho, že školní a závodní jídelny neexistují. Jsou tu jenom kantýny, kde se dá koupit sendvič, ale hodně lidí si nosí kastrůlky z domova. Děti si nosí do školy kufříček (lunch box) nacpaný přeslazenými sušenkami, přesoleným sýrem a bramborovými lupínky a k tomu si zakoupí v automatu plechovku bublinkové vody s dvaceti devíti gramy cukru. Pak to završí čokoládovým dortíkem s burákovým máslem. Jestli nějaká teta ze školní kuchyně spáchala po této pasáži harakiri, je mi líto. České přesvědčení, že polívka je grunt tu prostě nesdílí.

Občas jdu s kolegy na oběd do restaurace a podvědomě zachováám naučenou symetrii oběda – polívku následuje druhý chod. U stolu jsem však jediný. Jak jsou zvyklí od mala, dají si sendvič a hranolky. A tunu zmrzliny. A kolu. Samozřejmě dietní. Na takovéhle obědy se chodí většinou v pátek, to je v práci volnější den. Od pondělka do čtvrtka si taháme gáblík z domova a přihříváme ho o polední pauze v mikrovlnce. Naši příbuzní se nám smějí, že jsme jak za první republiky. Jestli nadáváte na komunisty, tak závodní jídelny mají na svědomí taky oni. A nebylo to tak špatný.

Martin Gilar

Z pohledu dinosaura

Přiznám se, že debaty a polemiky o české SF na internetových serverech nesleduji a českou fantasy mladých autorů prakticky neznám. Řeknu tady otevřeně, že mě nebaví ji číst, nic mi to neříká, nepřináší mi to onen *sense of wonder*, o nějž přece jde. Pokoušel jsem se otevřít pár knížek českých autorů, ale hned na první stránce jsem měl pocit, že bych jenom zbytečně marnil čas s pohádkou, jejíž zápletku, hrdiny a rekvizity znám nazpaměť.

Nesledoval jsem ani internetovou polemiku, ke které vydal příčinu Zdeněk Rampas svým vystoupením ve středečním literárním TV magazínu „Knižní svět“ na ČT 2 někdy začátkem roku. Zaznamenal jsem jenom její ohlasy na stránkách Interkomu, pokud pomínu rozhovor, který jsem na toto téma vedl se Zdeňkem „Tunelářem“ v Brně. Téměř vždy, když tam jedu za matkou, se u něho stavím v Arrakis na „pokec“. Nu a při jedné návštěvě došlo i na prezidentovu „válku“ proti českým autorům. Zeptal jsem se „Tuneláře“, co si on jako prodejce myslí o mladých českých autorech, a dostalo se mi diplomatické odpovědi, že „všechno není tak špatné“. Dokonce mi předložil jednu knížku jako příklad té lepší prózy. Ačkoli si jejího autora osobně velmi vážím, byl jsem poněkud zaskočen, když jsem dotyčný román otevřel a prolistoval, neboť na těch 100 až 150 stránkách nebyl prakticky žádný dialog! Kdo si myslí, že jsem odporný a malicherný šťoura, nesnesitelný dědek, která se rád hrabe v lejnech, toho odkazují na závěrečné desatero.

Osobně jsem se zúčastnil až dvojpřednášky Zdeňka Rampase a Michaela Bronce v Klubu Julese Verna, kde byla 20. 6. 2006 opět na tapetě moderní česká SF. Zdeněk zopakoval své výhrady o neumětelství převážně většiny nastupujících českých autorů a drsně je odkázal do čeledníku. Čekal jsem, že se Michael pustí do tvrdé polemiky, ale jeho vystoupení bylo velmi diplomatické, když řekl, že vlastně neví, co by odpověděl, když Zdeněk nepředložil žádná fakta, a že radši se podělí o své nakladatelské zkušenosti.

Nicméně já jsem v jeho povídání nalezl velmi podstatnou informaci. Při jedné z odpovědí řekl zhruba toto: V Česku je kolem 700 „šermířů“, kteří se baví rekonstrukcemi středověkých bitev. O víkendech na sebe navlečou zbroj a pak do sebe buší dřevěnými/železnými meči, přičemž si dopřávají adrenalinovou sprchu a v SF hledají taková dílka, která by jim jejich „válečné“ zážitky evokovala. Michael dále řekl, že trh 700 lidí je dostatečně zajímavý, takže nakladatel může platit nějaký ten groš každému, kdo mu přinese jednoduchý příběh, kde se neodehrává nic jiného, než že do sebe buší meči nějaká vojska a navíc teče krev (papírová).

A v tom okamžiku mi došlo, že česká scifi se definitivně atomizovala. Původně existovala SF jako jednotné gheto, kde tím generálním pojítkem byl již výše uvedený *sense of wonder*. Dnes ale došlo k dalšímu dělení na subgheta, z nichž jedním jsou právě „šermíři“ (pokud by se některý z nich cítil dotčen, omlouvám se a prohlašuji, že jsem je po vzoru Michaela Bronce použil jenom jako příklad).

Jsme vlastně dnes sekty, respektive subkultury, které si nemohou navzájem rozumět. Chápu, že to, co je pro „šermíře“

tím pravým ořechovým, je pro Zdeňka Rampase literární sračka. A pro mě taky. Jenže já, na rozdíl od Zdeňka, který asi jako prezident fantomu cítí jistou odpovědnost, nic takového nečtu. Je to totéž jako se sprejery. Kdo je příslušníkem jejich subkultury, pokládá graffiti za vrchol výtvarné tvorby, pro každého jiného jsou to ale hnusné čmáranice, které urážejí dobrý vkus. Jaká je naděje, že se sprejer domluví s majitelem domu, jemuž právě „zušlechtil“ novou fasádu? Nu a stejná naděje je, že se Zdeněk domluví s ... (jméno autora nechť si každý čtenář dosadí sám).

Nicméně důvod, proč jsem se po tak dlouhé době odhodlal zase přispět do Interkomu, je jiný. Pořád si totiž bláhově myslím, že existují nějaké univerzální zásady písemné tvorby, že žádný český nakladatel SF, ať už kalkuluje s jakýmkoli čtenářem, by nikdy neměl pustit text obsahující slovo „nevexplodovaný“. Shodou okolností totiž vycházel od letošního jara na stránkách Lidových novin kurz tvůrčího psaní Markéty Dočekalové, dramaturgyně TV Nova a autorky TV seriálů. Můžeme si o nich myslit, co chceme, a o Dočekalové taky, ale jedno se oddiskovat nedá – že tato autorka disponuje tím, co stavba TV scénáře vyžaduje – totiž dokonalým vyprávěcím řemeslem, tím, co je „vercájkem“ každého spisovatele. I spisovatele SF.

Takže bych chtěl poprosit všechny mladší kolegy, než Zdeňka Rampase a mě proklejí a pošlou ke všem čertům, aby si přečetli následujících „10 důležitých rad“, dali si ruku na srdce a upřímně si přiznali, do jaké míry je ctí, či nectí. A pak teprve rozvážili, zda jsou profíci nebo amatéři, kteří nepatří jinam než právě do toho čeledníku české SF.

10 důležitých rad Markéty Dočekalové:

1. Příběh se skládá ze tří částí – situace, komplikace a závěru.
2. U filmového příběhu je třeba dodržovat zásadu, že postavy říkají jenom to, co nelze ukázat. Toto pravidlo lze porušit jenom v případech, jen pokud dialog postavu jasně charakterizuje.
3. U knižního příběhu je třeba naopak dodržovat zásadu, že co je možné vyjádřit přímou řečí, vyjádříme přímou řečí a popisu se vyhneme.
4. Nikde v příběhu nesmí nic být zbytečné a „jen tak“. Každá informace musí někam vést, jinak ji můžeme odstranit.
5. Každý dialog ve filmovém příběhu musí buď posunout děj kupředu, nebo jasně charakterizovat postavy.
6. Protože v textové podobě není tolik nástrojů k vyjádření jako u filmového zpracování, pomocí dialogů často v textu nejen posunujeme děj a charakterizujeme postavy, ale také **vyjadřujeme atmosféru a napětí, nebo třeba měníme tempo příběhu** (což se dá u filmu dělat hudbou a obrazem/stříhem).
7. Pamatujte: Komplikace nevznikají v dialogích, ale v situacích (v akcích, v zápletkách). To platí jak pro film, tak pro knihu.
8. Snažte se, aby jednotlivé obrazy u filmy/kapitoly u knihy byly nejen zajímavé, ale pokud možno i překvapivé. Překvapení a zvraty jsou klíčem k úspěchu.
9. Pamatujte, že příběh **není popis a zobrazení reality, ale iluze reality**. To se týká i dialogů.
10. Psychicky se již při psaní knihy/scénáře připravujte na to, že píšete teprve první verzi a že vás čeká přepisování a přeepisování.

A jako bonus výroky tří nejuznávanějších lektorů scenáristiky a hollywoodských poradců:

Richard Walter: Nejdůležitější pro napsání dobrého příběhu je udržet ho v osobní rovině. Můj spolužák George Lucas ... měl nesmírně složitý vztah se svým otcem. Není snad zajímavé, že hlavní postava Lucasem napsaných Star Wars se jmenuje Luke a že Lukův otec je záporná postava Darth Vader (temný, zlý otec)?

Lew Hunter: Nejdůležitější je nápad. Můžete psát skvělé scénáře, výborné dialogy, ale všechno je k ničemu, když je nápad špatný... Není to příběh, ale pod ním skrytý kvalitní nápad, který umožní „publiku, aby objevilo samo sebe“, jak řekl Aristoteles již před dvěma tisíci lety. Např.: Tootsie si oblékne dámské šaty a díky tomu se stane lepším člověkem.

Syd Fleid: Aby vznikl skvělý příběh, potřebujete silný a zajímavý nápad, který je vetkán do výrazné akce a do silné, zajímavé postavy... Aby měl hloubku ... a publikum zasáhl, potřebujete konec, jehož rozuzlení publikum propojí se samotnou podstatou humanity, jinými slovy, příběh s hluboce lidským rozuzlením.

Přeji všem méně nadávání a více přemýšlení

František Novotný

Pár nesoustavných poznámek o esku a béčku

František je především spisovatel, tedy si v mém expoé, neodvažují se to teď nazvat přednáškou, vybral a povšiml zejména ukázek chyb v dílech svých kolegů. Ty však tentokrát nebyly prezentovány kvůli sobě samým, ale jako demonstrace toho, co všechno jsou ochotni a schopni recenzenti přehlížet.

Dále bych chtěl upozornit na jeden rozdíl terminologický. Nežičkám se pojmu „sračka“ (ani sračka, i když v tom případě raději píši „konzistentně špatný autor“), ale míním jimi dílka ležící podstatně dál na mé, mnohdy třeba i subjektivní, škále literární nepovedenosti.

Pro rozlišení, o kterém píše František, používám v souladu s terminologií zábavního průmyslu pojmy béčko a béčkař. Béčko jako béčkový film nebo česky béčko jako bavič. Nic proti bavičům, sám je vyhledávám a tvořím, když si potřebuji odpočinout, značnou část mé četby, teprve když mě svým neumětelstvím uráží a já za něho při četbě jeho díla zažívám pocit trapnosti, pak teprve se mi na rty derou ona krátká slova na s.

Když mi už současný stav psaní SF a psaní o SF přišel neudržitelný, pokusil jsem se diferencovat naši současnou produkci a nejhodnější mi k tomu připadly povídkové sbírky. Následkem naší všepochvalné „kritiky“, která zdegenerovala na úroveň reklamní upoutávky (a i takto chápaná je dost neinvenční), jsem se neměl čeho chytit, nutně se má hodnocení jeví jako paušální odmítnutí. To je dáno prostým působením Sturgeonova zákona. Když náhodně vyberu z dostatečně bohaté produkce deset věcí, devět z nich bude béčko.

Odtud asi to nepochopení, které vede až k tomu, že se hovoří o válce Interkomu či Rampase proti českým spisovatelům. To je dvakrát chybné, jednak ve svých kritikách důsledně hovořím o autorech, za spisovatele považuji jen několik málo výjimek, druhak ani proti většině autorů nic nemám a doufám, že ani oni proti mně. (Pokud ale někteří přenášejí problém z věcné do osobní roviny, těžko s tím něco udělám, ale nikdo se nezavděčí všem :-)

Nedomnívám se ani, že naši autoři píší tak jak píší, někdy hůř a někdy špatně, proto, aby mě naštváli, věřím, že dělají co umí v rámci toho, co jim čtenáři a kritika dovolí.

Co mi vadí, je právě ta dlouhodobá nepřítomnost kritické kritiky. To u slabších povah vede k tomu, že dnes každou nepochvalu chápou jako osobní útok. Ti méně emotivní (či sofistikovanější) pak volají po konstruktivní kritice. Jenom poukazovat (na hrubé a školácké chyby) prý nemá význam, bez toho, aby se autorovi ukázala i pozitivní cesta jak se jich zbavit. Nám starším to něco připomíná...

Nicméně něco pravdy na tom bude při nejmenším v tom, že se situace nezlepší, dokud od kritiky k autorům nebudou proudit informace, které 1. pro ně budou relevantní a za 2. je budou schopni akceptovat, i když nebudou pochvalné.

Dalším hříchem naší kritiky (vedle ukolébání autorstva do blaženství z dosažené dokonalosti) je, že nesnaží oddělit béčkovou produkci od děl autorů, kteří mají nějakou ambici (jinou než pobavit).

Příkladem, který mě teď napadá, je povrchnost recenzí, jenž smetly román Karoliny Francové *Arien* (pojednává o složitostech soužití dívky s nadčlověkem, pro kterého nikdy nebyla víc než domácím mazlíčkem).

Ano, když se porovnala s béčkovou produkcí, tak nebyla tak akční jako Žamboch či legrační jako Procházka, třeba v JFK, a do Kulhánka má daleko ve všech směrech, ale pokusila se o něco nového, na co jiní ani nepomysleli. A i když třeba neuspěla na sto procent, prokázala více tvůrčí odvahy než plný čeledník literárních řemeslníků. :-)

Abych nebyl špatně pochopen (zase). Nechci po recenzentech, aby kádrovali díla a autory a opatrovali je nálepkou béčkař, ať setrvají u svých nezneklidňujících způsobů „pozitivní“ kritiky, nemusí (jen) poukazovat na špatné a dělat si nepřátele, měli by ale, pokud chtějí být něco platní při pěstování našich oblíbených žánrů, vyhledávat a rozpoznat díla, jejichž autor má nějakou ambici. Ať již přichází s novou myšlenkou či se pokouší nějak překonat zaběhaná a osvědčená klíše a schémata, a to jak dobová, tak hlavně svá vlastní (protože autokanibalismus je na našem SF dvorečku a v jeho čeledníku dalším smrtelným hříchem).

Způsob komunikace, který jsem zvolil já, asi není nejšťastnější a vedle grafomanů jsem asi naštvál i pár autorů, kteří ještě mají naději. Připadám si jako člověk, který se snaží vzbudit místnost plnou spáčů ještě omámených slastnými sny. Klidně ať se zlobí na toho, kdo je tak nešetrně, možná dokonce surově budí, hlavně ale ať již nespí. **Zdeněk Rampas**

Svatý Leibowitz a Vládkyně divokých koní - Walter M. Miller, jr.

V českém vydání druhého románu Waltera Michaela Millera, jr. *Svatý Leibowitz a Vládkyně divokých koní* se opět setkáváme se světem po ničivé globální nukleární válce, ve kterém zbytky vědění uchovávají mniši Řádu Sv. Leibowitze. Tam, kde anglofonní čtenář čekal na další příběhy z postkatastrofického světa Sv. Leibowitze třicet osm (!) let (1959, 1997), českému stačilo let jedenáct (1994, 2005).

První z obou Millerových románů, *Chvalo zpěv na Leibowitze*, se stal ve své době ve Spojených státech knihou kultovní; u nás zaujal čtenáře méně, protože její naléhavost se v době, kdy vyšel český překlad, patrně vytratila s odchodem jaderných strašáků z našeho každodenního života. První kniha je *de facto* sborníkem tří na sebe navazujících novel, druhá kniha je románem se vším všudy. Co obě spojuje, to je aktuálnost strachu z eskalace napětí a zoufalství pramenící z nepoučitelnosti lidí.

Miller si vybral pro svůj nový příběh dobu, kdy Texark, jedna z nemnoha říší, které povstaly z jaderného prachu (asi po 1500 letech), nabírá na síle a z barbarského impéria usedlých nomádů se pomalu mění v mocnost kontinentálního formátu. Děj se odehrává na tom, co zbylo z amerického kontinentu okolo severní části bývalého Mexického zálivu. Autor tomuto prostoru říká *Země Klisny* (Land of the Mare). Mezi jinými zde potkáme především bratra Černozuba sv. Jiří, kardinála Hnědáčka a papeže Ámena Drozdíka. Bratr Černozub bojuje nejvíce sám se sebou a svými pochybnostmi, Hnědáček a Drozdík pak s mocným sedmým hanneganem Texarku Filpeo Harqem. V příběhu se setkáme kromě Texarčanů a obyvatel Nového Říma také s geňáky, lidskými mutanty, kterými lidé pohrdají a kterých se bojí, dále s divokými Kočovníky, kteří dosud žijí volně na travnatých pláních, vyznávají svobodu a Bohyni Matku.

V knize hraje významnou úlohu kultura a jazyk. Autor stvořil budoucnost lidstva, která navazuje na *Magna Civitas*, velkou civilizaci, jež předcházela jadernému konfliktu. Jím vytvořená *konkultura* (konstruovaná kultura) v sobě nese civilizační tradice (reprezentované katolictvím), obecné lidské kulturní archetypy (nomádský kult Bohyně, zahrnující Bohyni Pannu, Matku a Stařenu), stejně tak i základní schémata politiko-sociálního vývoje (přechod od klanových uskupení k centralizovanému státu). Miller si vyhrál s postkatastrofickým vývojem, specificky padnoucími krajíně amerického Jihu. Autor velmi dobře pracuje s jazykem a realisticky modeluje jeho vývoj např. na pomístních jménech. Předpokládal vznik rozsáhlých stepí a ty osídlil Nomády, jejichž původ v sobě skrývá tajemství, jen maličko poodhrnuté v mnoha zdánlivě nesouvisěj-

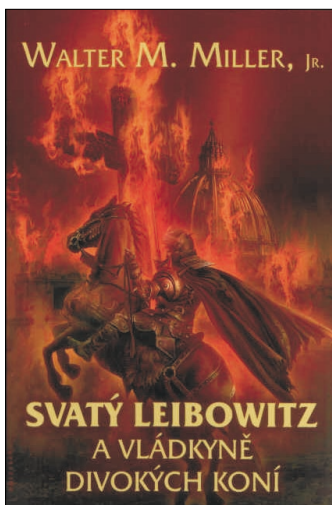
cích narážkách. Tito Nomádi mají vlastní řeč, kulturu, historii. A uvnitř těchto kočovných klanů také vzniká zárodek nové civilizace, když se některé klany rozhodnou usadit. Tato nová civilizace jednou nejenom dosáhne hvězd, ale i dalšího kataklyzmatu v podobě opakujícího se jaderného konfliktu, jak o tom svědčí *Chvalo zpěv za Leibowitze*.

My se ale v tomto románu ocitáme v době počínající centralizace nově vzniklé říše Texark. Texark soupeří s Církví o dosud svobodné Nomády. Papež má zájem včlenit je do lůna matky Církve, hannegan Texarku zase do svého područí. Hlavní dějovou osou románu je pak takto motivovaný souboj papežů a texarského hannegana. Do děje ještě vstupují geňáci, komunita mutantů, již se původně chtěly zbavit obě skupiny, ale Církev v nich rozpoznala lidi a snaží se je spíše získat na svou stranu. Děj je plný dramatických zvratů, které sledují neúprosnou logiku takových lidských střetů; ten bezohlednější vítěz nehledě na to, jakými „velkými“ myšlenkami se ten druhý zaštiťuje.

Druhá dějová linie sleduje osudy bratra Černozuba sv. Jiří, syna nomádské ženy a patrně texarského kavalery. Sledujeme jeho pochyby o sobě, o víře, kterou kdysi nadšeně přijal, pochyby o smyslu života. Jeho osud v mnoha detailech není nepodobný osudu Adsona z Melku z Ecova románu *Jméno růže*. I on se zamiluje, ač ví, že se to vylučuje s posláním, které si vybral. I on se upíná na svého učitele a spolu s ním jde i tam, kam by sám nikdy nešel. Sváří se v něm touha vyhovět ctižádostivosti svého učitele (na krátkou dobu se stane kardinálem) a touha po normálním životě v rodině klanu. Touží také po někom blízkém, komu by mohl bezmezně důvěřovat. Na konci svého spíše tragikomického životního osudu konečně najde to, co nikdy nehledal, ale co jej učiní šťastným.

V životě hlavního hrdiny se skrývá životní příběh Waltera M. Millera, jr., člověka, který prošel peklem druhé světové války, aby potom celý život hledal smysl života; hledal ho v Bohu, ve víře a v lásce. Vypsal své obavy o osud člověčenstva ve *Chvalo zpěvu na Leibowitze*, že své životní deziluze se pak pokusil v pokročilém věku vyznat prostřednictvím příběhu bratra Černozuba. Neunesl jeho tíhu a krátce před dokončením románu si vzal život (bylo mu 75 let). Díky spisovateli o dvě generace mladšímu, Terry Bissonovi, byl příběh dopsán. Pro skvělé včlenění se Terryho Bissona do příběhu svědčí minimálně to, že v textu není stylový šev ani jen hmatný.

Pokud si budete chtít knihu přečíst, české vydání bohužel doporučit nelze. Vinou špatného překladu je příběh mnohde zploštěn na první plán a nedovoluje běžnému čtenáři proniknout „za“ něj. Ač se na práci podíleli hned tři (!) překladatelé,



výsledek tomu neodpovídá (nebo odpovídá?). Pokud je to možné, přečtěte si raději knihu v originále (*Saint Leibowitz and Wild Horse Woman*), ač jde o text nelehký, nebo polsky (*Święty Leibowitz i Dzikiokonna*); Adam Szymanowski knihu zvládl přeložit sám a lépe.

Překladatelé, na rozdíl od autora, postrádají fantazii a jejich úsilí se patrně vyčerpalo dohledáním si českého překladu Řehoře Sv. Benedikta. Dále už jim asi nestálo za to pokusit se hlouběji zabrousit do katolictví, religionistiky a kulturní antropologie, kteréžto znalosti jsou pro překlad této knihy nezbytné. Jinak by totiž věděli, že *beatus* (v anglickém pravopise s velkým počátečním písmenem) není jméno *Beatus*, ale znamená *blahoslavený* (trknout mohla část věty, v níž se říká „tehdy ještě ne svatořečený“). Také by nikdy nemohli pojmenovat papeže Amena Specklebirda Drozdíkem, když má být naopak dravcem. Anglické slovo *specklebird* se dnes totiž vyskytuje pouze v Bibli (v jedné populární country písni Roye Acuffa a v názvu jednoho dolu u Sacramento v Novém Mexiku) a to v knize proroka Jeremiáše, kapitola 12, verš 9. Český ekvivalent kralický je *pták dravý*, z kontextu verše by mohl být nahrazen případnějším jménem, třeba *Výr*. Elementární znalost latiny, jazyka to katolíků, který autor zhusta užívá, by je třeba také uchránila přeložit *the Leibowitzian Memorabilia* jako *Leibowitzovu Memorabilii*, ač je výraz plurálem v textu se často vyskytujícího slova *Memorabilium*; správně tedy *Leibowitzova Memorabilia*. Poučenější překladatel by také vynaložil více úsilí na překlad jednoho z klíčových antroposociologických termínů příběhu – *boss uncle*, vztahujícího se ke kultuře Nomádů; jedná se o formálního otce (oproti otci biologickému), kterým je v matriarchální společnosti Kočovníků bratr matky. Čeština má starší, vhodné slovo *ujec* (staročesky *matčin bratr*); rozhodně vhod-

nější než použité *stryc* (staročesky *otcův bratr*). *Et cetera ad infinitum naseamque*.

Jak již bylo řečeno výše, Walter M. Miller, jr. využil v příběhu lingvistickou metodu a ze starých (dnešních) pomístních jmen odvodil simulaci jazykového vývoje jména nová. Český čtenář, nezběhlý v zeměpise popisovaných krajů, by si zasloužil sem tam poznámku pod čarou o etymologii jména; autor byl na své americké čtenáře hodný, s trochou fantazie si mohli ona jména dovodit, a dobrý překladatel by je měl být schopen dešifrovat (např. řeka *Nady Ann* se v našem čase jmenuje (*North Canadian*, řeka *Misery* je naší *Missouri*). Navíc, český vydavatel též ochudil čtenáře o mapu, která vnáší Evropanovi a ne-Američanovi pořádek do chaosu pomístních jmen. Tolik pouze ukázkou; podobnými kvazipřeklady a nepřesnostmi se české vydání jen hemží a je jimi znehodnoceno až takřka k nečitelnosti.

Walter M Miller, jr. napsal alarmující příběh o pochybách tváří v tvář nabízené naději, o moci, která se ve své nenažranosti nezastaví před ničím, a o tom, že její soukolí semele i ty nejtvrďší charaktery. Stejně tak ukázal sílu obyčejnosti, nešedosti lhostejného davu, ale obyčejnosti prostého a přesto naplněného života. Jako nekřesťan, ba co víc, jako pohan, mám tendenci příběh patrně interpretovat jinak, než jak katolík Miller zamýšlel, ale poselství ukřižovaného tesaře především ukazuje, že jen tehdy, budeme-li se chovat ohleduplně a tolerantně k druhým, teprve potom máme právo očekávat (ale ne požadovat) totéž od nich. Za ránu bude vždy následovat jen rána. Ani rány chlebem nebolí méně, neboť za podaným chlebem musí vždy být i otevřenost a ne jen kupecká vypočítavost.

Převzato z FantasyPlanet

Jan Havlíš

Vlastislav Toman = 77

Sedmnáctého července 1929 se v Plzni narodil chlapec, který se měl jmenovat Vlastimil. Jenže matrikář to popletl a tomuhle „omylu“ jménem Vlastislav bylo letos už sedmasedmdesát let.

Vlastimil – Vlastislav Toman nastoupil v roce 1944 na plzeňskou vyšší průmyslovou školu elektrotechnickou – a hned byl totálně nasazen, nejprve na vojenském letišti, později ve škodovce. Po válce školu úspěšně dostudoval a v doudleveckém závodě škodovky nastoupil jako konstruktér. Už tehdy začal externě spolupracovat s Mladou Frontou, po ukončení základní vojenské služby byl v letech 1953 až 1956 kulturním redaktorem časopisu Rudá zástava.

V roce 1956 se stal jedním ze spoluzakladatelů časopisu ABC mladých techniků a přírodovědců, a od roku 1959 po dlouhých třiatřicet let, až do roku 1992, byl jeho šéfredaktorem. Ale to mu nestačilo, a tak v roce 1994 založil časopis Kamarád a v roce 1999 se pustil do projektu časopisu ZET 21. Stále má zájem o dění v žánru, účastní se conů a také na nich i přednáší.

Vlastislav Toman začal časopisu ABC vtiskovat osobitou tvář. Už po roce v jeho vedení začal prosazovat koncepci zájmových klubů, mimo jiné známých „raketových posádek“. Prv-

ní povídku publikoval už v roce 1948 v časopise Vpřed, prvním kresleným seriálem podle jeho námětu a scénáře byl Za tajemstvím hlubin (ABC, 10 pokračování, 1957), první knihou Astronautické soutěže, modely a hry (Mladá Fronta, 1962).

Ke kresleným seriálům se znovu vrátil sice až po několika letech, ale zato velmi intenzivně. Vždyť od roku 1963 (Marfan, in: Ohníček 1963) prakticky každý rok publikuje nový kreslený seriál, včetně jeho nejslavnějších – Dobrodružství Johna Cartera (1968 – 69) a Dobrodružství Thuvie z Ptarhu (1970 – 91), Příhody Malého boha, Příchod bohů a Kruanova dobrodružství (1973 – 1976), k nimž později přibýly Kruanova cesta (1988 – 89), Kruan a bohyně (1995 – 97) a Kruan a pozemšťané (1998 – 99). Na foglarovskou tradici navázal seriálem Strážci – Strážci I-III (1967-1973) a Kronika Strážců I-III (1981-1984). Používal i pseudonymy Patrik Coachman, Patrik Kočák a Vlastimil Kočák.

Bibliografie Vlastislava Tomana je rozsáhlá, vedle prakticky čtyř desítek komiksů to jsou téměř dvě desítky knih, populárně naučných i dětských, tři desítky povídek a spousta různých kratších populárně naučných textů. A vůbec bych se nedivil, kdyby v době svého šéfredaktorování byl pro autory abíčka inspiračním zdrojem.

Vlastislav Toman působí velmi klidným dojmem, nepamatuji si ho rozčileného nebo dokonce zvyšujícího hlas. V oboru

Jack Dann, Gardner Dozois: Armagedony

V antologii *Armagedony* shromáždili J. Dann a G. R. Dozois všechny síly dobra i zla, stejně jako se na biblické Hoře Shromáždění, Har-Mageddo, dle proroctví Jana Evangelisty, na konci světa shromáždí voje Boží a Dáblový k Poslední Bitvě. Sborník, jako dobrý katalog od *Giovanniho Evangelisti*, nabízí v širokém sortimentu všechny možné konce člověčenstva. Barvené obrázky, přesvědčivé návody, zkrátka; nevyberete si u nás?

Stojíme na vrcholku hory spolu s anděly a sledujeme budoucí bojiště. Řady armád Bestie jsou nespočetné.

Prvním Jejím maršálem je **Hloupost**. Proč se nevyvraždit v globální nukleární válce? Dnes nám to možná připadá méně pravděpodobné než za časů studené války, ale ty možnosti tu

jsou. F. Pohl v povídce *Fermi a Frost* velmi realisticky popsal výsledek výměny nukleárních argumentů. Nic originálnějšího po onom britském snímku *Den poté* a jiných, ale dvojnásobně *hope end* činí z povídky zajímavé dílo. Proč si pak třeba nepozabíjet všechny doktory? Jsou to přece oni, kdo může za to, že se původci nemoci stávají rezistentní na antibiotika. N. Kressová předestírá ve své *Evoluci* děsivou vizi vražedného zoufalství kombinovaného s neschopností dohlédnout důsledků vlastních činů. Až vám váš ošetřující lékař předepíše Penicilin, vzpomenete si.

Jiný pohled na beznaděj tvář tvář zkáže je příspěvek G. Benforda *Zoufalé počty*. Jsou vůbec lidé schopni se za sebe rozhodovat? Může být budoucnost lidstva svěřena do rukou jim samým? Kontroverzní námět; bioterorismus jako šance přežít. Že mystické a fatalistické zoufalství může vést až k (sebe)vražednému sektářství ukazuje G. Dozois v povídce *Na usmířenou*. V ohrožení jsou člověk i společnost schopni vykonat ty nejnemyslňější skutky, pokud si myslí, že tím uspokojí naše bohy. A stejně jako obětní beránek, i my jdeme smrti vstříc vesele bečíce. „Snaha, to není ještě vše,“ zpívá v jedné své skladbě J. Nohavica a R. Cowper mu k tomu notuje do taktu v dílku *Zpráva pro krále Brobdingnagu*. Svět je natolik složitý, že odhadnout, co se stane když, může být nejenom obtížné,

Vlastislav Toman = 77 (pokračování z předchozí strany)

časopisů pro mládež je chodící encyklopedií, člověkem s úžasným přehledem – a především vnímavým nadhledem. Celou svoji profesionální dráhu dokázal držet krok s dobou – od roku 2000 začal publikovat svá díla na internetu (najdete je například na stránkách www.iABC.cz), a stále udržuje kontakt s děním v oboru, zúčastňuje se komiksových akcí a jeho v tuto chvíli posledním publikovaným titulem je šestidílný **Šroták**, který vyšel v roce 2005 v Bedemanu.

pagi

ale i osudové. Autor tu ukázal, jak lze vykonat medvědí službu lidstvu dobře míněnou snahou o záchranu. Ačkoliv H. Waldrop, zdá se, nevypráví příběh přímo z tohoto světa, ale z nějaké jeho alternativní historie, je jeho hříčka...svět, jak ho známe stejně strašlivou a reálnou ukázkou toho, jak ignorance, neschopnost kritického myšlení a pýcha předcházejí pád.

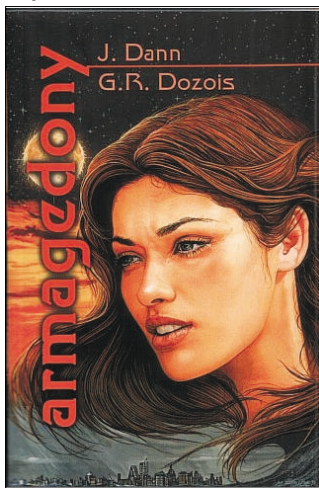
Abychom jenom nekřivdili člověčenstvu, Bestie má i druhého schopného maršála, **Katastrofu**. Ten ničí, aniž by k tomu lidstvo samé, jako vydatného pomocníka, potřeboval. Neznáme dne ani minuty, a cokoliv z následujícího nás může definitivně vyškrtnout ze seznamu galaktických civilizací.

Na pomezí vojů obou maršálů stojí povídka *Jak zatočit s masačkami* od R. Sheldonové. Dala by se shrnout jednou větou; čím kdo zachází, tím také schází. Nemohlo by se jednou lidstvo pro někoho stát obtížným hmyzem a tudíž dobrým kandidátem na Biolit? Dále v řadě následují už jen čistokrevné pohromy. F. Leiber nechá Zemi uniknout ze Sluneční soustavy a poslední žijící lidé si do svého přibytku nosí denně alespoň jeden *Kýbl vzduchu*. Nabírá se venku, lopatkou. A. Danzig reportážním slohem popisuje, co bude předcházet a následovat tomu, až se ocitne *Nebraska na dně*. Z geologického hlediska banální záležitost, z našeho čtrnáct milionů mrtvých. O tom, že romantika se s katastrofou nevyulčuje, vypovídají povídky L. Nivena *Nestálý měsíc* a G. A. Landise *Poslední západ slunce*. Nádherné nebeské jevy mohou být zrovna tak předzvěstí konce, jako zářivé barvy smrtelně jedovatého motýla. Nezbude nám, než si je užít, protože ty další už nevidíme. A na závěr zase trochu optimizmu. W. Barton nachází i *Hluboko ve tmě* naději. Posledních pár tisíc lidí roztroušených po celé Sluneční soustavě nezachrání jejich vespělá technika, která nestačí na řešení vzniklé situace, ale snad pomohou obyvatelé naší Sluneční soustavy, které poznáme, jako každé dobré přátele, až v nouzi.

Celkově jde o sborník kvalitní. Texty jsou profesionálně napsané, čtivé, výrazné. Některá zpracovaná témata nejsou sama o sobě originální, např. nukleární válka, ale kontext jim může dodat na zajímavosti. Dokumentární popisy hrůzy máme také téměř denně na talíři díky sdělovacím prostředkům, takže nepřekvapí, ale mohou dokreslit katastrofu rozměrů, jakou si ce naše éra ještě nezažila, která však není o to méně reálnou. Čím je však sbírka nasáklá, jako půda bojiště, to je strach. Co z popisovaného na nás čeká zítra ráno za dveřmi? Skutečnost, a především uvěřitelnost popisovaného, dělá z této sbírky hodnotné dílo literární i humanistické. Nejde o laciné bařání zombií zpoza rohu, ani o hrdinské zásahy různých agentů nula nula ics, kteří spasí lidstvo vteřinu před Koncem. Je to upřímný pohled do zrcadla, protože na Har-Mageddo se rozhoduje o nás.

FantasyPlanet (8/10)

Regis



KWARK

5/2006

V tomto roce vydalo nakladatelství Laser svou historicky devátou „českou“ knihu: a sice sbírku povídek Editě Dufkové. Zahnuje deset povídek a šest mikropovídek (pod souborným názvem *Nezvrácené osudy*), z toho čtyři texty nové (budeme-li *Nezvrácené osudy* považovat za jeden kus) a jeden přepracovaný (*Pisatelé osudu* (Mlok 2003) > *Vymítání andělů*). Kniha je doplněna autorčinou bi(bli)ografií a doslovem Jaroslava Mosteckého.

Edita Dufková patří mezi relativně nové a mladé autory. První povídku uveřejnila ve sborníku vítězných povídek soutěže *O cenu Karla Čapka* v roce 1999 a o pár měsíců později další, v prosincové *Ikarii*. Od té doby publikovala v *Ikarii* a úspěšně se účastnila následujících ročníků soutěže *O cenu Karla Čapka* (2001, 2002, 2003, 2004). Její povídky se ocitly v antologiích *Mladé fronty*, edice *Ikaros, 2003: česká fantasy* a *2005: česká fantasy*. Letos ji poctilo nakladatelství Laser vlastní povídkovou sbírkou.

Je dobré vidět na pultu novou sbírku povídek české autorky. Bylo by lepší, kdyby to byla sbírka vyzrálá a dobře namíchaná, jako kvalitní *cuvee*. Leč kvalita předložených povídek značně kolísá, od velmi zajímavých – titulní *Za okraj Světa* a závěrečné *Nezvrácené osudy*, přes průměrné – *Škvírové příšery* až k těm zbylým, pro které mne napadá termín *ne-povídky*, měl-li bych parafrázovat jazyk Rasy z románů Harroa Turtledeova.

Povídka *Za okraj Světa* nás přivádí do postkatastrofické budoucnosti, ve které velmi pravděpodobně došlo k vojenskému konfliktu značných rozměrů, na jehož konci se objevila Stvořitelka a její děti, inteligentní krysy, obývající teď sopečný ostrov kdesi v oceánu. Svět a kultura krys jsou vylíčeny velmi přesvědčivě; matriarchální společnost bílých krys-bojovnic a jejich šedých podřízených, černých krys-otrokyň a samců, kteří jsou jen ozdobami harémů, rozčesávači zašmodrchaných chlupů a jinak úplně zbytní. Popisovaný úsek krysích dějin věrně odráží stav společnosti inteligentních bytostí – aliance, plečty, a v neposlední řadě vlivné náboženství. Hlavní představitelka kultu, Stvořitelčin hlas, a její armáda jsou zajímavým prvkem krysí společnosti. Stvořitelčin hlas je velmi silná krysa, má autoritu i moc, ale straní se bojů do doby, než dojde k narušení rovnováhy. Hlavní postava příběhu, Asterpiní, je bílá krysa se vším všudy; má strategické myšlení, odvalu a vůli. Má plán, jak překonat omezení daná limitovanými zdroji ostrova, a ovládnutí všech krys myslí smrtelně vážně. Tak vážně, že se nebojí ani démonů a vyplouvá v člunu Holého tuleně za okraj světa. Ví, že zvítězí, ale také ví, že jednou bude poražena. Jen

Edita Dufková: Za okraj Světa

že to by nebyli lidé, pardon, to by nebyly krysy, aby si něco dělaly z toho, že čím kdo zachází, tím i schází.

Autorka vyfabulovala zajímavý svět, který má silný náboj a potenciál, ale povídka končí jako vybombardovaný most kdesi nad propastí. Asterpiní přistane v zemi démonů, zabije svého prvního démona/člověka a... A nic. Bezradný konec ostře kontrastuje s pečlivě vypracovaným předcházejícím dějem. Rozmach příběhu je zastaven v půli. Obavami, co s ním? Čekáním na nakladatele, který vydá celý román? Autorce lze odpustit používání nefunkčních neologizmů (např. *vědomá krysa* – krysa shromažďující vědomosti; není to česky *vědoucí?*), ale ne násilný potrat nedospělého příběhu.

Nezvrácené osudy, šest mikropovídek se společným námětem neodvratného, jsou milým překvapením. V sevřeném útvaru se Editě Dufkové daří navodit atmosféru, načrtnout zajímavý a hluboký příběh, stříh ze života. Koření absurdity smrti a násilí, živá a uvěřitelná výpověď. Žádný balast, žádné pózy, skvělé čtení.

Škvírové příšery (povídka obsadila 3. místo v soutěži *O cenu Karla Čapka* v roce 2003), jsou příběhem posádky záchranné vesmírné lodi, jež se zabývá likvidací různých havárií a pohrom při škvírovém cestování Vesmírem. Úkolem posádky je najít zbytky lodě *Tampa*, která v systému havarovala po nepovedeném vystoupení z nadprostorové škvíry. Příběh začíná poutavě, nesrovnalostí v poloze vraku a souvislosti vyplývající z rozporů ohledně deklarované a reálné hmotnosti havarovaného korábu, zdánlivě klidná planeta a podivné prostředí. Je tedy zaděláno na přitažlivý dobrodružný příběh, jenže... Jenže potom se cosi zlomí a slibně rozjetý děj narazí. Narazí na špatnou, alogickou fabulaci a z příběhu se tak stává ne-příběh. První problém nastává v okamžiku, kdy zjistíme, že se posádka záchranné lodi chová amatérsky jako rodinka na výletě; jejímu osamělému členovi je dovoleno vyjet do neznámého terénu bez kontroly. Autorka předpokládá existenci vyslaček; v podobných případech platí pravidlo, že se skupina v terénu musí každé čtvrt hodiny hlásit. V době cestování nadprostorem bych ale čekal dokonalejší monitorovací systém včetně polohovacího. Další šok, lodní lékařka klasifikuje planetu jako systém bez větších živočichů a při tom, jak vyplývá z děje, jich zrovna kolem vraku pár pobíhá. Jak došla ke svému tvrzení? Rozbor ekosystému ve vteřině – výsledky zaručeny, dodává firma Jonáš a syn? Následují už jen bohové ze stroje a zklamání: ve skupině stojící v mokré trávě uprostřed bouře někdo zavěsí k zemi, když se v bezprostřední blízkosti blýskne (v bouři ce nejrychlejší cesta na onen svět hned po přímém zásahu), jen proto, aby druhá skupina ve stanu mohla na plátně stanů vidět záhadné siluety postav? Po zmizení několika členů posádky se courají průzkumné skupiny nedisciplinované a beze zbraní neznámou krajinou jen proto, aby se ztratili další? Skutečně je ke šroubování třeba palce v opozici k ostatním prstům, nestačí jen dvě plochy/hrany, které se mohou nezávisle pohybovat v opačných směrech? Nebo i pouhá jedna dlaň s prsty, ale bez protilehlého palce? Chytněte si šroubovák mezi

dlaně či jej obemkněte prsty a dlaní s palcem vystrčeným nahoru. Není to žádný zázrak, ale šroubovat se tím dá.

Tomu má čtenář věřit? Proč by měl? Jen proto, že si to autorka přeje?

Ostatní povídky, tedy vlastně ne-povídky (*Spálení a hořící, Nebudeš mutantem!, Propadlé světy, Kamir, Vymítání andělů, Věc Elina, Křížové hřeby, O mrtvém koni*), se už jenom vezou po slepé koleji podobných ne-literárních postupů. Neuvěřitelné fabulace, řešení, která čtenář nemůže z uvedeného předjímat (*deus ex machina*) a jazyková neohrabanost. Např. *Spálení a hořící* stojí na desinterpretaci evoluční hypotézy. Evoluce není „vývoj lepších a dokonalejších živočišných druhů“, jak se nás snaží Edita Dufková přesvědčit. Evoluce pracuje s adaptací organismů na jejich životní prostředí, optika nahlížení „lepší a dokonalejší“ v biologickém vývoji je falešná vinou antropocentrického vidění světa. Povídka *Křížové hřeby* zase bez kontextu roubuje některé kulturní fenomény (poprava na kříži, pohřeb do neposvěcené půdy, latinský jazyk /označení Innominata/) na kulturu nejen odlišnou od zdrojové, ale i s ní nesrovnatelnou. A na čem staví zápletku povídka *Věc Elina*? Třeba na tom, že čtenář uvěří tomu, že špičkový český vědecký ústav přijme na post vedoucí pracovnice někoho, o kom policie prohlásí, že jeho záznam na předchozím pracovišti je „pár dat v počítači, která se dají snadno zfalšovat“. Jak probíhalo výběrové řízení? Nemělo by už trknout, že Řekyně mluví plynně česky? Navíc, Edita Dufková tu samoučelně konstruuje řešení problému přerušené míchy kyberneticky, ač mnohem snažší a dnes podstatně pokročilejší je užití nediferencovaných kmenových buněk. Dále, jednou ze součástí příběhu je výstavba kyborga, hlavní postavy, jako zařízení pořízeného z investičních peněz fondů grantové agentury. Ví Edita Dufková, že taková zařízení podléhají přísné inventarizaci, takže kyborg Elina by měl někde na těle inventární štítek s kódem a v šuplíku na ekonomickém inventarizační kartu? Možná jde o hnidopišiny (pozn. překl. malicherné detaily), ale bez nich je fabulace příběhu neuvěřitelná a snesitelná tak maximálně v tzv. oddechovkách à la JFK nebo Perry Rhodan.

Editiny ne-povídky mají tedy jednoho společného jmenovatele, a tím je silně emotivní závěr (netroufám si jej nazvat pointou), který nezřídka představuje násilná smrt hlavní postavy.



Autorka své srdceryvně vykreslené postavy vystavuje nesmyslným procedurám, a potom, co k nim čtenář pojme sympatie, je nechá podlehnout nějaké stejně nesmyslné tragédii. Postup, který funguje v sevřeném útvaru poetických *Nezvrácených osudů*, nefunguje v případě příběhů s širším záběrem. Tam je potřeba něco víc než jen hra s emocemi, a sice logický děj a koherentní příběh. Povídky Edity Dufkové rozhodně nepatří mezi experimentální prózu, žijící nahodáváním stylistického kánonu. Celek potom budí dojem, že autorka prostor před oním koncem vyplnila harampádím, jehož jediným účelem je prázdnotu zaplnit a dovést zdráhajícího se čtenáře k strojenému ukončení.

Jak již bylo řečeno výše, text trpí navíc vyjadřovacími zádrhely (nevhodná volba slov a slovních spojení), a to buď v podobě převážně významových neologizmů, nebo kostrbatých vět.

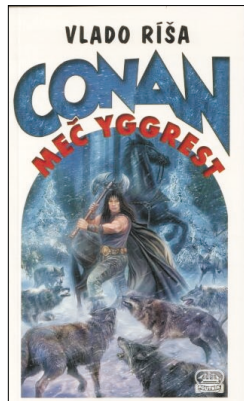
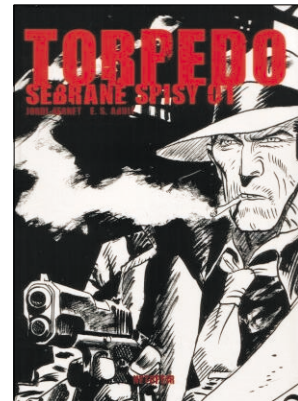
Objevují se také nemotivované aluze, např. zmínka o sekvenci GATTACA (běžná lidská sekvence nukleotidů, ale zároveň je to i stejnojmenný film režiséra Andrew Niccola z roku 1997) v *Nebudeš mutantem!* nebo jméno Bukephalos (jméno koně Alexandra Velikého, psáno velmi archaickým pravopisem) ve *Spálení a hořící*. Proč? Tajná znamení kabaly? Ukázky autorčina vzdělání? Neplní žádnou funkci: neparodují, neupřesňují, neumísťují. Jen stojí v textu jako zmoklý pes u cesty.

Edita Dufková ukázala, že psát umí, když chce. Ještě to ale bude chtít hodně času, aby v ní zvítězil sebekritický nadhled nad touhou pochubit se vlastní tvorbou. Přejme autorce více takových nápadů jako ty v *Za okraj světa* a *Nezvrácených osudech*. Přejme jí při její náročné práci a studiu dosti volného času na psaní. Přejme jí také lepší redaktory, kteří by měli čas a chuť s ní pracovat na tom, aby její příští sbírka byla vyrovnaná, čtivá a nápaditá.

Závěrem si dovoluji upozornit na děs, který Jaroslavu Mosteckému unikl v doslovu a prošel redakcí; a to na módní paskvilózní vazbu typu *je to vo tom*: „A psaní je právě o tom, o trpělivosti, o tisíci hodinách...“ Brrr, toto by se zkušenému spisovatelovi stávat rozhodně nemělo.

Jan Havlíš

Poděkování za bi(bli)ografické informace patří Legii SF (www.legie.info) a za cenné připomínky Sarken Banumelar a Janu Vaňkové jr.



Časem s vědou – fyzikální červen Z událostí, které změnilý náš svět

Sadi Carnot, narozený 1. června 1796 v Paříži, vydal roku 1824 svoji jedinou práci: Úvahy o hybné síle ohně a strojích vhodných k jejímu vyvolání.

V ní představil vratný cyklický proces, při kterém se přenosem daného množství tepla z teplé lázně do chladné získá maximum práce (Carnotův cyklus). Pro reálné tepelné stroje představuje Carnotův cyklus ideál, k němuž se snaží co nejvíc přiblížit.

Kniha (kde mj. předpověděl ledničky a motory s vnitřním spalováním) zcela zapadla a zklamaný autor nic dalšího nepublikoval. Nakonec šestatřicetiletý zemřel na cholera. „Úvahy“ po pár letech zpopularizoval Carnotův kolega Clapeyron a nakonec se staly základem termodynamiky.

19. století začalo v Mnichově pozoruhodnou událostí: Jednomu z místních optiků spadl dům. Nikomu se nic nestalo, v troskách zůstal jen učedník Josef Fraunhofer – sirotek, který si tady odpracovával učení. Místní kníže byl jeho zázračnou spásou pohnut tak, že mu věnoval celých osmnáct dukátů. Josifek se vyreklamoval od mistra, koupil si knihy ke studiu a brusičský stroj k obživě.

V roce 1814 už coby renomovaný řemeslník nastoupil do jiného optického podniku, aby pro něj testoval různé druhy skel na čočky. To dělal tak, že ze skel brousil hranoly a nechal jimi procházet světlo. Ke svému překvapení našel ve slunečním spektru tisíce tmavých čar různé šířky a intenzity (dnes se jim říká Fraunhoferovy). Roku 1817 sestavil první mapu slunečního spektra s 324 nejvýraznějšími liniemi.

Zemřel 7. června 1826 – devětatřicetiletý – na tuberkulózu.

Na jaře 1820 publikoval dánský fyzik Hans Christian Oersted pozorování, že zmagnetizovaná jehla umístěná vedle vodiče se vychýlí, pokud vodičem prochází elektrický proud.

To inspirovalo André-Marie Ampera k sérii jedinečných pokusů, jejichž výsledky prezentoval v pařížské Akademii věd mezi 18. září 1820 a 15. lednem 1821. Během čtyř měsíců a deseti přednášek Ampère vysvětlil Oerstedův objev, objevil nový typ sil a formuloval zákony, kterými se tyto síly řídí. Vyrobit první umělé magnety a ten dosud tajemný magnetismus prohlásil za vzájemné působení elektrických proudů. Založil tak nový vědní obor – elektrodynamiku.

Ampere zemřel jedenašedesátiletý 10. června 1836 na školně inspekční cestě v Marseille.

Charles Auguste Coulomb přišel na svět 14. června 1736 v jihofrancouzském Angouleme. Po studiích jako vojenský inženýr devět let vedl na Martiniku opevňovací práce a podlomil si přitom zdraví.

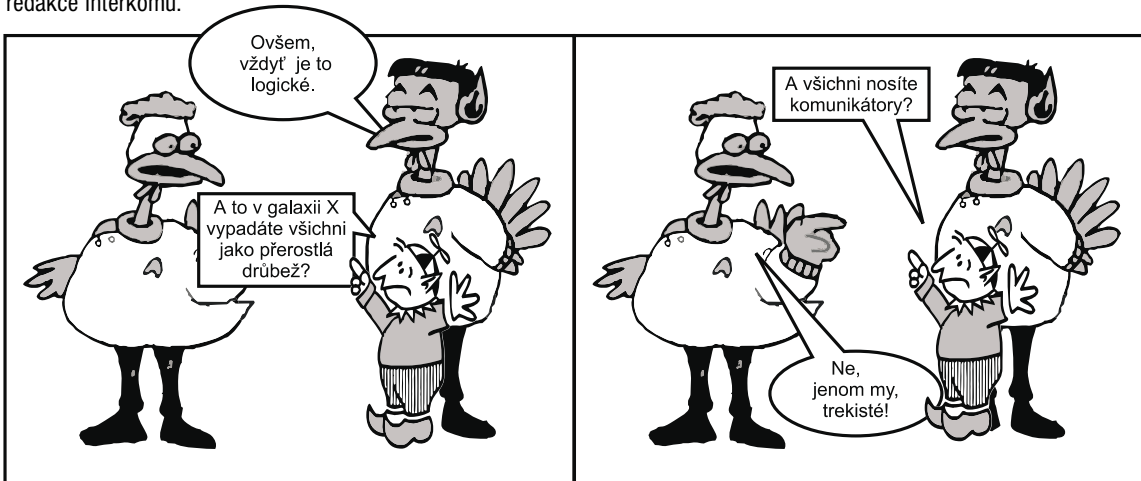
Do Paříže se vrátil čtyřicetiletý. Tam v roce 1784 popsal metodu měření velmi malých sil pomocí vlastnoručně vynalezených torzních vážek (později nazvány Coulombovy). Jejich pomocí pak zjistil, že dva (bodové) elektrické náboje na sebe působí silou přímo úměrnou součinu jejich velikosti a nepřímo úměrnou dvojmocí jejich vzdálenosti. Šlo o vůbec první kvantitativní vztah o elektřině (Coulombův zákon). Těsně před Francouzskou revolucí pak totéž prokázal i pro náboje magnetické. NAUKA o elektřině a magnetismu se tak stala VĚDOU.

Coulomb zemřel roku 1806.

František Houdek

Fanouškovský humor

je podle mě jedna z věcí, kterou citelně postrádáme, všichni se bereme příliš vážně a pak to podle toho dopadá. Pokud někde narazíte na ukázkou humoru v SF či fandumu, nebo jste jej dokonce schopni sami produkovat, neváhejte ani chvilku a dejte vědět do redakce Interkomu.



DOGMA

Ve filmu Prooctví: Vzpoua vystupují také andělé a démoni, z nichž někteří používají lidská těla. V jednom momentě přichází démon v těle hezké holky za démonem bez těla a jako konverzací na úvod volí přesvědčování: „Mit tělo je fajn, měl bys to zkusit. Můžeš jíst, šukat, zabíjet, a pak přijít domů a psát o tom básně.“

CASPER II: PRVNÍ KOUZLO – Film, který se chová, jako by jeho první díl nikdy neexistoval. Reálné postavy jsou bohužel mnohem afektovanější a nevěrohodnější, než digitálně stvoření duchové.

DOBA LEDOVÁ 2: OBLEVA – Skoro typická dvojka. Jen šavlozube veverka bylo víc, ale po jedničce je asi na místě přiznat, že méně někdy znamená více.

JEDNA KREV – Nenechte se odradit tím, že to dlouho vypadá jako další z řadových thrillerů o dvojčatech. Druhá půlka je docela krutá a finále docela hořké.

POVSTÁNÍ STROJŮ – přišernost bez logiky, hereckých výkonů a čehokoliv jiného, nepočítáme-li fakt, že i laciné počítačové triky jsou zase o kousek dál.

PROROCŤVÍ: VZPOURA – Nic převratného, ale pokud chcete vědět, jak to v sérii filmů Prooctví bylo dál, nemusíte se tohohle snímku bát. Mimo jiné proto, že mezi anděly a d'ábly tu není celkem rozdíl.

SEXMISE – Vyšla na DVD, znova jsem ji viděl a je stále tak geniální, jak si pamatujeme.

SILENT HILL – Rozumu příliš nepobral, ale fajn se na něj kouká. Pořád tam na vás někdo dělá bububu, má atmosféru a hezkou scénu upálení zaživa. (Čili líbil se mi víc, než je má recenzentská dušička ochotná připustit vzhledem k jeho nelogičnosti.)

X-MEN 3: POSLEDNÍ VZDOR – I když se mnou mnozí nesouhlasí, považuji je za nejlepší díl série. Konečně postavy umírají, konečně jsou záporáci opravdu záporní (a je s nima zábava) a konečně dostávají nepřátelé mutantů do ruky pořádný důkaz, že mutanti jsou nebezpeční a měli by se vyhubit. Aby čtyřka překonala trojku, bude muset být na téma: Upalte poslední mutanty. **Filip Gotfrid**

Z deníku BB (část pátá) – Halmochron po sedmnácté aneb Neznajíc přechodníky, používám je

(BB = Blbá Blondýna = mimikry ženy středního věku, úspěšně zabírající zejména v pražském dopravním provozu a při komunikaci s muži obecně.)

Opět jsem letos porotcovala povídkovou soutěž **O stříbřitěleský halmochron**, kterou vyhlašuje plzeňský sci-fi klub Andromeda. Každoročně se s vámi na tomto místě (pravda, v minulosti nikoli jako BB) dělím o své zážitky z této činnosti, tradici tedy neporuším ani tentokrát.

Do soutěže se přihlásilo 39 autorů se 47 povídkami. Oproti předchozím ročníkům, z nichž některé byly pro porotce utrpením, byl ten letošní poměrně vyrovnaný, bez úletů a grafomanů, ovšem také bez jednoznačného vítěze, který by ostatní předběhl o několik délek. Pokračuje ovšem rostoucí zastoupení žen, letos jich byla mezi autory čtvrtina.

Soutěž je zaměřena na cestování časem, byť se v zásadě nebrání ani jiným žánrům. Oproti loňskému ročníku ten letošní neobsahoval žádnou fantasy a motiv cest časem byl zastoupen velmi výrazně v 60 % prací. Hrdinové nejčastěji měnili minulost dějinnou nebo svou vlastní či se potýkali s časovým paradoxem a verzemí sama sebe z různých dob. Všechny práce byly vážné, žádná sranda, občas láska, žádný sex.

Než začnu s výtkami, zvýrazním následující větu: **Všechny práce se daly přečíst bez většího úsilí!** (Vy, co občas zasedá-

te v porotách, recenzujete knihy či se živíte coby redaktoři, jistě pochopíte.) Jinak řečeno – chválím kvalitu povídek, z nichž téměř všechny měly dobrý nápad a mnohé i příběh. Co někdy chybělo, byla gradace a pointa, naopak přebývaly dlouhé úvodní popisy a vysvětlování.

Problémem každoročně opakovaným je strašidlo jménem **interpunkce**. Někde je navíc, většinou však chybí. Zdráhám se vyučovat o tom, že „a“ nespojuje vždy dvě věty hlavní, ale mnohdy i větu hlavní s větou vedlejší (jde přitom o učivo 5. třídy základní školy, jak jsem se letos s dcerou přesvědčila!). Pokud některý z dotčených autorů dočetl až sem, pak mu rádím, aby příští povídku před odesláním do soutěže přečetl nahlas. Třeba pochopí, že některé věty by sám z úst ani pera neměl vypustit. Častým prohrěškem je kombinace slangu a spisovných, až archaických vazeb („zde“ namísto „tady“, „již“ namísto „už“).

Na závěr si nechám přechodníky. Krásná je ta Vančurova řeč, přechodníky však měl by užívat jen ten, kdo jejich užívání zná, věda, že pro každý rod máme jiný tvar.

Výsledky se dovíte přímo od Dárečka, možná už v tomto čísle IK. Stejně jako v minulých ročnících, i těm letošním účastníkům radím nejlepší zlepšovací metodu – nepřestat psát, ale hlavně číst, číst a číst...

Vaše

Blbá Blondýna

25.6.2006

Daniela Kovářová



Obálka sborníku minulého ročníku

Světelné roky – SR 500

Půl roku trvalo, než jsme se odhodlali prozradit pro mnohé naše čtenáře šokující odhalení, že Interkom není nejstarším u nás vydávaným SF časopisem. Ba dokonce ani nejdéle vycházejícím, přes našich úctyhodných 23 ročníků je tu časopis, který začal vycházet o rok dříve. A když už jsem v tom srovnávání, tak proti 230 číslovkám Interkomu vyšlo na konci roku 2005 již pětisté číslo Světelných roků. (Tento úctyhodný počet je dán jednak tím, že Světelné roky vycházející čtyřadvacetkrát do roka, a dále tím, že v některých letech, kdy bylo moc práce a podobně, vyšla nějaká ta zobecněná dvojčísla.)

O SR jistě neslyšíte naposledy, dnes přinášíme rozhovor s jejich prvním šéfredaktorem Daliborem Čápem.

Kdy a proč jste začali vydávat SR?

SR jsme začali vydávat v roce 1983 v podstatě jako přímou reakci na cyklus v Ponrepu. To vydávání má ovšem delší historii, kterou se pokusím trochu nesouvisle nastínit.

Už v raném mládí mě bavilo čtení časopisů a knížek. Jenže ne všechno, co bylo tehdy (cca 1970-1975) k dispozici, mi vyhovovalo, a tak jsem se zřejmě (nejsou o tom písemné záznamy) postupně propracoval k vydávání vlastních časopisů. Zpočátku šlo pochopitelně o neumělé napodobeniny existujících, ve kterých jsem měnil obsah, tvořil nové krátké články a velmi neumělé kreslené seriály. Později jsem se dopracoval vlastních časopisů. Vzhledem k tomu, že prakticky neexistovala kopírovací technika, bylo všechno pouze v jednom exempláři.

Zároveň s touhou po vydávání se u mne projevovala i jistá hromadící a archivační mánie, takže všechna vydaná díla jsou doposud v domácím archivu – nic z toho se neztratilo. Zachovala se dokonce i kniha s pohádkou, kterou jsem diktoval, neuměje ještě psát, a sám ji ilustroval. Ve 12 letech jsem si koupil za ušetřené peníze od babiček psací stroj, aby ty časopisy k něčemu graficky vypadaly, a vydávání pokračovalo.

Jakou roli v tom hrál cyklus SF filmů v Ponrepu?

Když cyklus začal a my jsme na něj s manželkou začali chodit, bylo pro nás naprosto nezbytné prchavé okamžiky filmu nějakým způsobem archivovat a sbírat. Video bylo tehdy nedosažitelné a přepis z plátna na pásek nemožný, takže zbývalo jediné – obsah filmu zapsat, později pak doplnit špatnými fotografiemi pořízenými tajně z plátna. A vzhledem k časopisecké mánií byl způsob zápisu jasný. První číslo tak vyšlo psané na stroji přes kopírák ve dvou výtiscích. Druhý výtisk pro jednoho kamaráda, který se také zajímal o sci-fi. Později jsme se ve frontě na vstupenky poznali s dalšími kamarády a pozdějšími redaktory a ilustrátory SR a také rozšířili čtenářskou obec. A díky frontě u Ponrepa dorazili do fandomu.

Chodili jste na podobný cyklus již do Planetária, kde si to Marcel Grün vyzkoušel v menším měřítku?

Do Planetária jsem chodil na astronomické kurzy i na jedno pásmo filmů. Tam jsem ale chodil ještě sám a nějak mne tam ještě myšlenka zápisu obsahu filmů nenapadla.

Jak vznikla myšlenka Ertaru (a co to je)? Před SR, nebo až po nich?

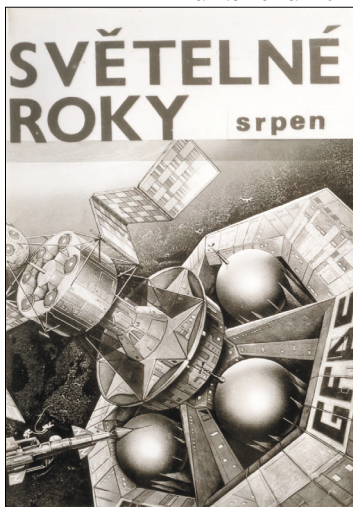
„Objev“ Ertaru je datován rokem 1974 (dlouho před SR). Byli jsme s Karlem na chatě o prázdninách a měli postavené modely raket poháněné šumákem z ABC. Jenže taková raketa potřebuje kosmodrom, ten jsme tedy po celý předchozí rok stavěli doma – budovy z papíru, techniku z Merkura a o prázdninách uvedli kosmodrom do provozu. O všem jsou v archívech záznamy, včetně časopisu pro pracovníky kosmodromu. A takový kosmodrom nemůže stát u Dubé u České Lípy. Jednak to nemá zvuk a jednak by šťouralové mohli přijít s tvrzením, že na mapě ČR nic není. A tak vznikl Ertar, místo nedosažitelné pro každého, kde kosmodrom být mohl. Území Ertaru i reliéf terénu má tak základ v reálné krajině, lze tam dojet, když se ví kam a s průvodcem, a lze tak také získat i originální ertarskou hlinu – viz 10. Ercon.

Jak vypadala redakční práce na SR a spolupráce s recenzenty a ilustrátory?

Redakční práce spočívala v psaní na stroji, používání nadpisů Propisotu a kopíráku. Ve druhém ročníku jsme již přešli na fotografickou obálku, takže to znamenalo spoustu hodin v zatemněné koupelně, vytváření koláží, vyvolávání a sušení fotek. Podařilo se nám získat přístup k světlotiskové rozmnožovací technice, takže jsme mohli zvednout náklad na 5 výtisků a v souvislosti s nově získanými kamarády z fronty (u Ponrepa!!) rozšířit čtenářskou obec. Po zapojení Standy (Čermáka) do redakční práce jsme získali přístup k lepším rozmnožovacím technikám a s dalšími kamarády rozšířili počet výtisků až na 15. Ve frontě jsme získali i dva vynikající ilustrátory, Vlád'u (Widtmána) a Petra (Súkenika) a na střídačku z nich máměli ilustrace na titulní strany. Standovi se myšlenka psaní obsahů velmi zalíbila, on sám si vedl již dlouho evidenci zhlédnutých filmů, což byl jeho dlouhodobý koníček. První článek jsem mu vrátil s tím, že je příliš stručný. A pak už se SR rozrostly na 24 stran strojopisu 24 x ročně díky Standovi.

Kdy vás napadla myšlenka Readerconů? Kolik jich zatím bylo? Kdo na ně jezdil v zakladatelských dinosaurích dobách a kdo dnes?

Myšlenka Readerconů vykristalizovala opět ve frontě a po obeznámení se s činností fandomu. Zjistil jsem, že každý klub pořádá nějaký con, tak jsem chtěl také, ačkoliv jsem neměl klub. A tak nás napadla myšlenka „čtenářoslezů“. Zpočátku probíhaly u nás na chatě v zimě, kdy byla pěkná doba na povídání a později i na video. Na prvním Readerconu bylo 6 lidí, sami kamarádi z fronty. A již na prvním Readerconu se v progra-



mu objevily i přednášky o Ertaru jako o místě, kde SR vycházejí oficiálně, kde má SF širokou legální podporu. Po roce 1990 se Readercony transformovaly na Ercony s převážující ertologickou náplní programu a s tím se i trochu změnilo složení osazenstva. Přibylí někteří noví ertologové a někteří scifisté zase přestali jezdit.

Vzhledem k tomu, že se mnoha ertologům zdálo setkání jednou za rok málo, organizuje ertarská ambasáda pro přátele Ertaru oslavy konce ertarského roku, které připadají na 31. března místního kalendáře. Je to setkání s jídlem a pivkem v dobré hospůdce, kde se vypráví a baví a nikdo ertologicky nepracuje. Ještě tu byla snaha o třetí setkání v roce s dětičkami, pečením buřtů, výletem, ale už jsme nenašli nikdy společný termín v létě k takovéto akci. A setkání s dětičkami a manželkami je teď nahrazeno návratem k celovíkendovému ERCONU mimo Prahu. A začínají se konat rodinné návštěvy v původním objektu v Byšičkách, kde už proběhla rekonstrukce.

Jak se měnil charakter časopisu s novými přispěvateli a médii, hlavně s příchodem videa?

S novými přispěvateli se výrazně zvedla grafická i obsahová úroveň – obrázky, jiné, literárně hodnotnější články než ty moje a s příchodem videa značně narostl objem časopisu, protože nám to zpřístupnilo daleko větší množství filmů. Nejprve na polosoukromých projekcích desátých kopií se štěkajícím vlčákem za zády, později i doma na kvalitních kopiích z půjčoven. Bylo toho na psaní víc a víc. Po roce 1990 jsme učinili pokus o vydávání legálního časopisu, vyšlo jedno číslo ve velkém nákladu za 5 korun, ale zjistil jsem, že tato oficialita a byznys pro mě není, tak jsme vydavatelskou činnost poněkud zredukovali, také vzhledem k novým možnostem cestování a podnikání. Navíc když ti dlouholetý kamarád, odběratel SR a účastník Readerconů poví, že nemá 5 korun na vyhazování za oficiální číslo, na chuti něco vydávat to nepřidá.

Jak se měnil vzhled časopisu s příchodem nových technologií? Jak reagujete na spor papírové a digitální kultury?

Po roce 1990 se změnilo hlavně pravidelné vydávání časopisu ve více či méně obsáhlou „ročenku“, dvacetičtyříslo jednou za rok, obvykle u příležitosti Erconu. S mým „objevem“ html formátu jsem se vrhl na digitalizaci svého archívu – viz výše, nejen toho sci-fi, ale i rodinných kronik, fotek a diapositivů a tak jsem se dobral i digitální formy SROV. Nejprve s CD přílohou, posléze jako dvojmediálního čísla – papíru a téhož na CD v digitální formě doplněné o spoustu obrázků, ukázek z filmů apod. Zpracoval jsem tuto koncepci tak, aby se dalo pokračovat ve vydávání papírové i digitální formy SR jako ročenek do dalších let, protože na měsíční vydávání už asi nikdo z redakce čas nenajde, a vzhledem k zásluhám za zachování SR po roce 1990 jsem předal v minulém roce šéfredaktorské žezlo Standovi.

Jak proběhly oslavy čísla 500?

Po letech úmorného skenování a rovnání, doplnění chybějících článků a zpracování dlouholetých dluhů jsem všechno srovnal, seřadil, utřídil a vydal 500. číslo, které obsahuje všechny SR od počátku světa. Slavnostně bylo předáno na Erconu 2005 a bylo promítnuto krátké pásmo, které obsahovalo všechny titulní stránky za celou dobu existence. Poté byl slavnostně jmenován Standa šéfredaktorem a děvčátka přiběhla na pódium s květinami a gratulacemi. (Opravdu – viz foto z Erconu)

Děkujeme za podrobné odpovědi a věříme, že se se Světelnými roky budeme setkávat v Interkomu i jinde.

Dalibor Čáp (obmyslné otázky kladl Zdeněk Rampas)

Vidoucí po čtvrté

Vidoucí, literární soutěž moderního formátu, se může pochlubit již čtvrtou generací vítězů. Letos pořadí určilo 10 členů veřejné a 7 členů odborné poroty. Což je vysoký propad oproti loňsku. Vítězové byli vyhlášeni v rámci Festivalu fantazie 2006 v Choťboři.

Vidoucí 2005 v kategorii odborné poroty

1. **Jakub Mařík** za fikci na historických základech oblasti kanadského „Nahanni“
2. **Milan Brabec** za cestu jednoho z posledních elfů ve fantasy „Náhrobek“
3. **Darth Zira** za temnou fantasy „Čarodějníci nenecháš živu být“

Vidoucí 2005 v kategorii veřejné poroty

1. **Darth Zira** za temnou fantasy „Čarodějníci nenecháš živu být“
2. **Vendula Brunhoferová** za moderní pohádku „Žabák číslo 358“
3. **Jakub Mařík** za fikci na historických základech oblasti kanadského „Nahanni“
3. **Tereza Horáčková** za road povídku s punkovými prvky „76 kroků tmy“

Více najdete na: <http://www.sfkalantir.net/index.php?pid=895>



NON FICTION Můj život s abc – ábíčkem

Nešťastnou shodou okolností nám zcela unikla kniha mapující z pohledu mnohaletého šéfredaktora V. Tomana historii pro mláďi nás dinosaurů tak důležitého časopisu, jako bylo Abc od jeho založení do roku 1992.

Vydalo Nakladatelství Ostrov, cena 198 Kč, v Praze roku 2005.